

PROGRAMUL OPERAȚIONAL CAPITAL UMAN

Cod 2014RO05M9OP001

Axa prioritară 5 - Dezvoltare locală plasată sub responsabilitatea comunității

Obiectivul tematic 9: Promovarea incluziunii sociale, combaterea sărăciei și a oricărei forme de discriminare

Prioritatea de investiții 9.vi: Strategii de dezvoltare locală plasate sub responsabilitatea comunității

Obiectivul specific 5.1: Reducerea numărului de persoane aflate în risc de sărăcie și excluziune socială din comunitățile marginalizate (roma și non-roma) din orașe/municipii cu peste 20.000 locuitori, cu accent pe cele cu populație aparținând minorității roma, prin implementarea de măsuri/ operațiuni integrate în contextul mecanismului de DLRC

GHIDUL SOLICITANTULUI - CONDIȚII SPECIFICE PENTRU DEPUNEREA ÎN SISTEMUL MySMIS A cererilor de finanțare aferente fișelor de proiect selectate de GAL în cadrul SDL - Etapa a III-a a mecanismului DLRC AP 5/ PI 9.vi/ OS 5.1

2019

Cuprins

DEFINIȚII, ABREVIERI ȘI ACRONIME.....	2
CAPITOLUL 1. Informații despre apelul de proiecte.....	4
Context național	4
Strategii de dezvoltare locală.....	5
Segregarea.....	8
Documente strategice relevante și cadrul legal aplicabil.....	8
1.1. Axa prioritară, prioritatea de investiții, obiectiv specific, rezultat așteptat.....	12
1.2. Tipul apelului de proiecte și perioada de depunere a propunerilor de proiecte.....	13
1.3. Tipuri de activități eligibile care pot fi sprijinite în contextul prezentei cereri de propuneri de proiecte.....	13
1.3.1. Teme secundare.....	21
Aspecte privind inovarea socială.....	22
1.3.2. Teme orizontale.....	22
1.4. Tipuri de solicitanți/ parteneri eligibili.....	25
1.5. Perioada de implementare a proiectelor.....	29
1.6. Grup țintă.....	29
1.7. Indicatori specifici de program.....	32
1.8. Alocarea financiară stabilită pentru apelul de proiecte.....	33
1.9. Valoarea maximă a proiectului, rata de cofinanțare.....	34
1.9.1. Valoarea maximă a proiectului.....	34
1.9.2. Contribuția națională publică și contribuția națională privată.....	34
CAPITOLUL 2. Reguli pentru acordarea finanțării.....	35
2.1. Eligibilitatea solicitantului/partenerilor – condiții generale și condiții specifice.....	35
2.2. Eligibilitatea proiectului și activităților – condiții generale și specifice.....	37
2.3. Eligibilitatea cheltuielilor.....	38
CAPITOLUL 3. Completarea cererii de finanțare.....	47
CAPITOLUL 4. Procesul de evaluare și selecție a fișelor de proiecte și verificarea cererilor de finanțare depuse în sistemul MySMIS.....	47
CAPITOLUL 5. Depunerea și soluționarea contestațiilor.....	48
CAPITOLUL 6. Contractarea proiectelor – descrierea procesului.....	48
CAPITOLUL 7. Anexe.....	48

DEFINIȚII, ABREVIERI ȘI ACRONIME

Definiții

Autoritatea de Management pentru Programul Operațional Capital Uman	Autoritatea desemnată pentru gestionarea POCU, care îndeplinește funcțiile prevăzute la art. 125 din Regulamentul UE nr. 1303/2013, responsabilă pentru implementarea eficientă și eficientă a FESI
Comitetul Comun de Selecție	Organism tehnic constituit în baza art. 33 alin. 4 al Regulamentului UE nr. 1303/2013 și a Ordinului MDRAPFE nr. 6959/2017
Comitetul Comun de Selecție Restrâns	Organism tehnic, format din reprezentanți POR și POCU, cu responsabilități privind desfășurarea procesului de avizare a procedurilor GAL-urilor de evaluare și selecție a fișelor de proiecte elaborate în conformitate cu Strategiile de Dezvoltare Locală aprobate. CCS Restrâns va include experți POCU, respectiv POR
Organism Intermediar	Organism public care acționează sub responsabilitatea AM POCU sau AM POR și care îndeplinește atribuții delegate în numele AM POCU sau AM POR în raport cu operațiunile implementate de beneficiarii POCU sau POR
Programul Operațional Capital Uman (POCU)	Programul Operațional Capital Uman 2014-2020, document aprobat de Comisia Europeană, elaborat de România, care conține o strategie de dezvoltare și un set de obiective tematice, axe prioritare și priorități de investiții, pentru a fi implementate cu ajutorul Fondului Social European
Beneficiar	Organism public sau privat responsabil pentru inițierea sau care inițiază și implementează operațiunile POCU / POR 2014-2020
MySMIS	Aplicația conexă SMIS2014+ care permite schimbul de date între beneficiari sau potențiali beneficiari și autorități, integrat în SMIS2014+ și care acoperă întregul ciclu de viață al proiectului, în cadrul programelor finanțate din FEDR, FC și FSE în conformitate cu prevederile art.122 alin (3) din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013. MySMIS reprezintă aplicația conexă SMIS care permite schimbul de date între beneficiari sau potențiali beneficiari și autorități, integrat în SMIS și care acoperă întregul ciclu de viață al proiectului, în cadrul programelor finanțate din FEDR, FC și FSE

Abrevieri și acronime

AM POCU	Autoritatea de Management pentru Programul Operațional Capital Uman
OIR POCU	Organism Intermediar Regional POCU
CCS	Comitetul Comun de Selecție
CE	Comisia Europeană
MFE	Ministerul Fondurilor Europene
UE	Uniunea Europeană
ROF	Regulament de Organizare și Funcționare
CD	Consiliul Director
Orientări GAL	Orientări pentru grupurile de acțiune locală privind implementarea strategiilor de dezvoltare locală la nivelul orașelor cu peste 20.000 locuitori, etapa a III-a a mecanismului DLRC
SDL	Strategie de Dezvoltare Locală
ZUM	Zone urbane marginalizate - zone din interiorul orașelor și municipiilor care nu satisfac un standard corespunzător privind niciunul din cele trei criterii, respectiv au deficit de capital uman (populație cu stare precară de sănătate, îmbătrânită, cu nivel redus de educație etc.), au un nivel scăzut de ocupare formală (populație șomeră etc.) și oferă condiții improprii de locuire (locuința supraaglomerată, nebransată la utilități etc.) - cf. studiului <i>"Elaborarea strategiilor de integrare a comunităților urbane marginalizate – Atlasul zonelor urbane marginalizate din România"</i>
GAL	Grup de Acțiune Locală

CAPITOLUL 1. Informații despre apelul de proiecte

Contextul național

Conform datelor¹ furnizate în cadrul *Strategiei naționale privind incluziunea socială și reducerea sărăciei (2014-2020)*, în prezent, unul din cinci români se confruntă cu sărăcia determinată de venitul insuficient. În același timp, o mare parte din sărăcia bazată pe venit este persistentă, trei sferturi dintre persoanele sărace aflându-se în această situație de cel puțin trei ani. O treime din populație este afectată de deprivare materială severă, neputându-și permite să achiziționeze articolele considerate dezirabile sau necesare pentru a duce un trai decent.

În România încă mai există copii care nu au mers niciodată la școală, iar procentajul tinerilor fără o educație adecvată este ridicat. Multe persoane sunt inactive pe termen lung sau neangajate formal, cu șanse reduse de a avea acces corespunzător la piața muncii. Există inegalități în ceea ce privește acoperirea cu servicii medicale de bază. Există un număr semnificativ de comunități dezavantajate în care aceste probleme se cumulează, făcând aproape imposibilă întreruperea ciclului excluderii, fără ca membrii săi să fie sprijiniți și integrați prin intervenții din exterior.

Combaterea sărăciei și excluziunii sociale necesită o abordare pe tot parcursul vieții. Pentru copii și tineri, obiectivul este acela de a le asigura oportunitatea de dezvoltare a întregului potențial individual, indiferent de originea socială sau etnică, prin dezvoltarea abilităților, cunoștințelor și experienței necesare pentru a-și atinge pe deplin acest potențial. Un alt obiectiv este acela de a se asigura premisele participării lor depline la viața economică, socială și culturală a României.

Pentru persoanele care au depășit vârsta activă, obiectivul este acela de a le aprecia și respecta, de a le sprijini să rămână independente și să poată participa la toate aspectele vieții în calitate de cetățeni activi, precum și de a le ajuta să se bucure de o calitate ridicată a vieții într-o comunitate sigură.

Deoarece copiii care cresc în gospodării sărace se confruntă cu un risc mai mare de sărăcie, necesitatea întreruperii ciclului intergenerațional al sărăciei conduce la nevoia adoptării unor programe care pot aborda simultan atât sărăcia copiilor, cât și pe cea a adulților din aceeași gospodărie. În special în cazul persoanelor afectate de sărăcie persistentă și al populației rome, diversele dimensiuni ale excluziunii tind să se susțină reciproc și să se perpetueze de la o generație la alta. Ciclul intergenerațional al excluziunii este perpetuat atunci când rezultatele slabe la învățătură și starea precară de sănătate limitează semnificativ oportunitățile de pe piața muncii pentru următoarea generație. Întreruperea ciclului intergenerațional al sărăciei și excluziunii necesită intervenții orientate, concepute astfel încât să abordeze factorii de bază ai inegalității.

Astfel, este esențială creșterea capacității de evaluare a nevoilor existente la toate nivelurile și coordonarea serviciilor sociale, a serviciilor de ocupare a forței de muncă și a serviciilor de sănătate, pentru a determina ocuparea persoanelor care nu lucrează, dar care sunt apte de muncă. Această abordare a sărăciei și excluziunii sociale se bazează pe conceptul de furnizare de servicii integrate și

¹ Surse: *Strategia națională privind incluziunea socială și reducerea sărăciei (2014-2020)*; INS - „Dimensiuni ale incluziunii sociale în România, în anul 2017”

pe asigurarea armonizării și coerenței dintre diferitele programe și intervenții, atât la nivel de individ, cât și la nivelul comunității.

Din punct de vedere statistic, în România, în perioada 2014 - 2017, rata sărăciei s-a menținut la valori ridicate, între 25,1% și 25,4% până în anul 2016, pentru ca în anul 2017 să scadă la 23,6%. Astfel că, sub unul din patru locuitori ai României trăia într-o gospodărie ale cărei venituri erau mai mici decât pragul stabilit la nivelul de 60% din mediana veniturilor disponibile pe adult-echivalent.

În această perioadă, cea mai ridicată incidență a sărăciei a fost înregistrată în rândul copiilor și tinerilor cu vârsta sub 18 ani, peste o treime dintre aceștia aflându-se sub pragul de sărăcie, mult peste nivelurile corespunzătoare populației adulte. Nivelul de sărăcie în această perioadă s-a menținut la cote ridicate și în rândul tinerilor cu vârste cuprinse între 18-24 ani, însă diferența față de începutul perioadei a fost de 2,4 puncte procentuale.

Referitor la persoanele neocupate, situația șomerilor este specială, aceștia înregistrând o rată de sărăcie foarte mare. Astfel, un șomer din doi este sărac, bărbații șomeri având situația cea mai grea, comparativ cu femeile aflate în șomaj (mai mult de jumătate dintre bărbați sunt în această situație, față de aproape două din cinci femei aflate în situație similară).

Populația de etnie romă prezintă un risc mult mai mare de sărăcie, indiferent de vârstă, educație sau mediul de reședință/domiciliu. Analiza datelor din Ancheta Bugetelor de Familie a indicat faptul că romii sunt expuși unui risc de sărăcie de zece ori mai mare decât celelalte etnii (33% dintre ei trăiau în sărăcie absolută pe baza pragului național al sărăciei din 2013, în timp ce doar 3,4% din populația care nu este de etnie romă au avut niveluri de consum sub pragul sărăciei). De asemenea, riscul de sărăcie este extrem de mare pentru copiii romi – rata de sărăcie în cazul lor fiind de 37,7%, în timp ce rata națională a sărăciei este de doar 4,3%.

Strategii de dezvoltare locală

Instrumentul Dezvoltare Locală plasată sub Responsabilitatea Comunității - DLRC oferă oportunitatea abordării integrate a nevoilor specifice comunităților marginalizate, în contextul unei planificări strategice a direcțiilor de acțiune prin intermediul Strategiilor de Dezvoltare Locală - SDL.

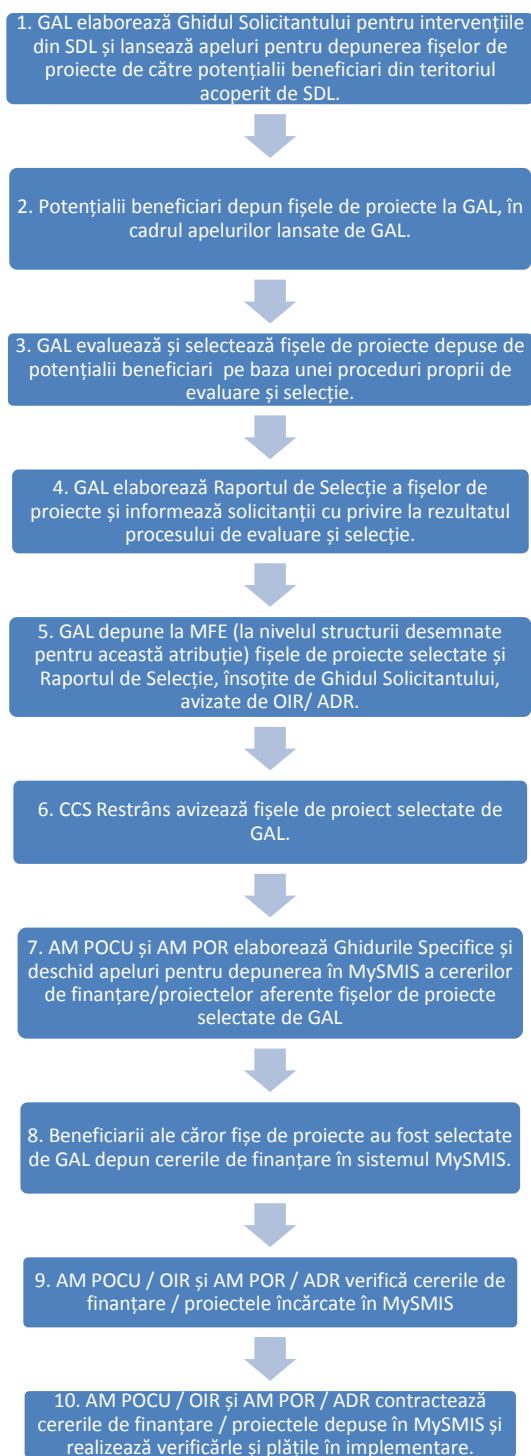
În perioada de programare 2014 – 2020, în anul 2017, au fost selectate 37 de SDL-uri, gestionate de Grupurile de Acțiune Locală (GAL), dintre care 35 de SDL-uri în regiunile mai puțin dezvoltate și 2 SDL-uri în regiunea dezvoltată București – Ilfov, după cum urmează:

Tabel 1. Repartizarea SDL selectate pe cele 8 Regiuni de dezvoltare

REGIUNE	NUMĂR SDL
București-Ilfov	2

Centru	7
Nord - Est	5
Sud – Est	4
Sud Muntenia	7
Sud – Vest	1
Vest	6
Nord - Vest	5

Grupurile de Acțiune Locală implementează SDL-urile prin lansarea de apeluri aferente intervențiilor specifice acestor strategii, conform fluxului prezentat mai jos:

Pentru orașele/municipiile cu o populație de peste 20.000 locuitori, Strategiile de Dezvoltare Locală reprezintă suportul de intervenție pentru acțiunile propuse în cadrul OS 5.1 al POCU, astfel încât să fie abordate în mod integrat dificultățile majore cu care se confruntă persoanele aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială din teritoriile vizate de aceste SDL-uri. Implementarea măsurilor cuprinse în Strategiile de Dezvoltare Locală se va realiza în conformitate cu prevederile

documentului *Orientări pentru Grupurile de Acțiune Locală privind implementarea Strategiilor de Dezvoltare Locală la nivelul orașelor cu peste 20.000 locuitori - etapa a III-a mecanismului DLRC*, aprobat prin Ordinul comun nr. 559/1520/2019 al ministrului fondurilor europene și al ministrului dezvoltării regionale și administrației publice.

Segregarea

O mare parte dintre zonele urbane pot fi segregate (separate de restul comunității, aflate la marginea localității). Granițele dintre *comunitatea* segregată și comunitatea majoritară pot fi granițe naturale (de ex., un râu, un deal etc.), granițe construite (de ex., un zid, un gard etc.) sau pot fi simbolice (de ex., locuitorii unei străzi se consideră segregăți, separați de restul comunității, nu există interacțiune socială între ei și vecini). Serviciile educaționale pot fi, de asemenea, segregate, iar identificarea segregării se poate face atât pe baza definiției existente în lege, cât și pe baza recomandărilor din Anexa 5: Informații generale și exemple privind combaterea segregării a Ghidului Solicitantului – Condiții Specifice.

Documente strategice relevante și cadrul legal aplicabil

Cererea de propuneri de proiecte are la bază următoarele documente strategice:

- Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 al Parlamentului European și al Consiliului Uniunii Europene din 17 decembrie 2013 de stabilire a unor dispoziții comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime, precum și de stabilire a unor dispoziții generale privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1083/2006 al Consiliului, cu modificările și completările ulterioare;
- Regulamentul (UE) nr. 1304/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 privind Fondul social european și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1081/2006 al Consiliului;
- Strategiile de Dezvoltare Locală aprobate.

Cadrul legal aplicabil prezentei cereri de propuneri de proiecte:

Ocupare

- Legea nr. 76/2002 privind sistemul asigurărilor pentru șomaj și stimularea ocupării forței de muncă, cu modificările și completările ulterioare, inclusiv legislația subsecventă;
- Legea nr. 448/2006 (republicată) privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap;

- Ordonanța Guvernului nr. 129/2000 (republicată) privind formarea profesională a adulților, inclusiv legislația subsecventă;
- Hotărârea Guvernului nr. 918/2013 privind aprobarea Cadrului național al calificărilor, cu modificările și completările ulterioare;
- Hotărârea Guvernului nr. 377 din 18 aprilie 2002 pentru aprobarea Procedurilor privind accesul la măsurile pentru stimularea ocupării forței de muncă, modalitățile de finanțare și instrucțiunile de implementare a acestora;
- Legea nr. 279/2005 (republicată) privind ucenicia la locul de muncă, inclusiv legislația subsecventă;
- Legea nr. 335/2013 privind efectuarea stagiului pentru absolvenții de învățământ superior, cu modificările și completările ulterioare, inclusiv legislația subsecventă.

Antreprenoriat

- Legea nr. 31/1990 (republicată) privind societățile comerciale, cu modificările și completările ulterioare;
- Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 44/2008 privind desfășurarea activităților economice de către persoanele fizice autorizate, întreprinderile individuale și întreprinderile familiale, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 346/2004 privind stimularea înființării și dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii, cu modificările și completările ulterioare.

Social

- Legea nr. 292/2011 a asistenței sociale, cu modificările și completările ulterioare;
- Ordonanța Guvernului nr. 68/2003 privind serviciile sociale, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 219/2015 privind economia socială;
- Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată;
- Legea nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 197/2012 privind asigurarea calității în domeniul serviciilor sociale, cu modificările și completările ulterioare;
- Hotărârea Guvernului nr. 539/2005 pentru aprobarea Nomenclatorului instituțiilor de asistență socială și a structurii orientative de personal, a Regulamentului-cadru de organizare și funcționare a instituțiilor de asistență socială, precum și a Normelor metodologice de aplicare a prevederilor Ordonanței Guvernului nr. 68/2003 privind serviciile sociale, cu modificările și completările ulterioare;
- Hotărârea Guvernului nr. 268/2007 privind aprobarea Normelor metodologice de

- aplicare a prevederilor Legii nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, cu modificările și completările ulterioare;
- Hotărârea Guvernului nr. 1113/2014 privind aprobarea Strategiei naționale pentru protecția și promovarea drepturilor copilului pentru perioada 2014-2020 și a Planului operațional pentru implementarea Strategiei naționale pentru protecția și promovarea drepturilor copilului 2014 – 2016;
 - Hotărârea Guvernului nr. 118/2014 pentru aprobarea normelor metodologice de aplicare a prevederilor Legii nr. 197/2012 privind asigurarea calității în domeniul serviciilor sociale;
 - Hotărârea Guvernului nr. 18/2015 pentru aprobarea Strategiei Guvernului României de incluziune a cetățenilor români aparținând minorității rome pentru perioada 2015-2020, cu modificările și completările ulterioare;
 - Hotărârea Guvernului nr. 383/2015 pentru aprobarea Strategiei Naționale privind incluziunea socială și reducerea sărăciei pentru perioada 2015-2020 și a Planului strategic de acțiuni pentru perioada 2015 - 2020;
 - Hotărârea Guvernului nr. 867/2015 pentru aprobarea Nomenclatorului serviciilor sociale, precum și a regulamentelor-cadru de organizare și funcționare a serviciilor sociale;
 - Ordinul Ministrului muncii, familiei și protecției sociale nr. 1372/2010 privind aprobarea Procedurii de autorizare a unităților protejate;
 - Ordinul Viceprim-ministrului, Ministrului dezvoltării regionale și administrației publice nr. 189/2013 pentru aprobarea reglementării tehnice "Normativ privind adaptarea clădirilor civile și spațiului urban la nevoile individuale ale persoanelor cu handicap, indicativ NP 051-2012 - Revizuire NP 051/2000";
 - Ordinul Ministrului muncii, familiei, protecției sociale și persoanelor vârstnice nr. 1838/2014 privind aprobarea liniilor de subvenționare prioritare în domeniul asistenței sociale pentru anul 2015, respectiv unitățile de asistență socială și capitolele de cheltuieli pentru care asociațiile și fundațiile pot solicita subvenții de la bugetul de stat, pentru anul 2015, în baza prevederilor Legii nr. 34/1998 privind acordarea unor subvenții asociațiilor și fundațiilor române cu personalitate juridică, care înființează și administrează unități de asistență socială;
 - Ordinul Ministrului muncii, familiei, protecției sociale și persoanelor vârstnice nr. 424/2014 privind aprobarea criteriilor specifice care stau la baza acreditării furnizorilor de servicii sociale;
 - Ordinul Ministrului muncii și justiției sociale nr. 29 din 3 ianuarie 2019 pentru aprobarea standardelor minime de calitate pentru acreditarea serviciilor sociale destinate persoanelor vârstnice, persoanelor fără adăpost, tinerilor care au părăsit sistemul de protecție a copilului și altor categorii de persoane adulte aflate în dificultate, precum și a serviciilor acordate în comunitate, serviciilor acordate în sistem integrat și cantinele

sociale

- Ordinul Ministrului Muncii și Justiției Sociale nr. 653 din 13 martie 2019 privind instrucțiunile pentru implementarea prevederilor legale referitoare la licențierea serviciilor sociale în contextul aprobării unor noi standarde minime de calitate în domeniul serviciilor sociale și pentru abrogarea unor ordine;
- Ordinul Ministrului Muncii și Justiției Sociale nr. 82 din 16 ianuarie 2019 privind aprobarea standardelor specifice minime de calitate obligatorii pentru serviciile sociale destinate persoanelor adulte cu dizabilități;
- Ordinul Ministrului Muncii și Justiției Sociale nr. 28 din 3 ianuarie 2019 privind aprobarea standardelor minime de calitate pentru acreditarea serviciilor sociale destinate prevenirii și combaterii violenței domestice.

Educație

- OMCTS nr. 5564/2011 privind Metodologia de acreditare și evaluare periodică a furnizorilor de formare continuă și a programelor de formare oferite de aceștia, cu modificările și completările ulterioare;
- Metodologia-cadru privind mobilitatea personalului didactic de predare din învățământul preuniversitar în anul școlar 2019-2020;
- OMECS nr. 5439/07.10.2015 pentru modificarea Metodologiei privind formarea continuă a personalului din învățământul preuniversitar, aprobată prin Ordinul ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului nr. 5561/2011;
- ORDIN nr. 5484/2011 pentru aprobarea Metodologiei privind recunoașterea și echivalarea competențelor profesionale dobândite formal, non-formal sau informal de către cadrele didactice care ocupă funcții de educatori/educatoare, institutori/institutoare, învățători/învățătoare, maistru-instructor, antrenor, în vederea ocupării funcției didactice de profesor pentru învățământul preșcolar, profesor pentru învățământul primar, profesor de instruire practică, respectiv profesor-antrenor în cluburile sportive școlare, palatele și cluburile copiilor;
- Hotărârea Guvernului nr. 15/2016 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor Legii nr. 248/2015 privind stimularea participării în învățământul preșcolar a copiilor provenind din familii defavorizate și a procedurii de acordare a tichetelor sociale pentru grădiniță a fost publicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 54 din 25 ianuarie 2016;
- Ordin al ministrului Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului nr. 5349/07.09.2011 privind aprobarea Metodologiei de organizare a Programului „Școală după școală”;
- Legea nr. 1/2011 a educației naționale cu modificările și completările ulterioare;
- Ordin MECS nr. 5248/2011, privind aplicarea Programului „A doua șansă”;
- Metodologia privind organizarea programului „A doua șansă” - învățământ primar, anexa

- 1 la OMECTS 5248/2011;
- Plan cadru de învățământ pentru programul „A doua șansă” - învățământ primar, anexa 2 la OMECTS 5248/2011;
- Metodologia privind organizarea procesului de învățământ în cadrul Programului "A doua șansă" pentru învățământul secundar inferior - anexa 3 la OMECTS 5248/2011;
- Plan - cadru de învățământ pentru programul "A doua șansă", pentru învățământul secundar inferior - anexa 4 la OMECTS 5248/2011;
- Ordinul MENCS nr. 5293/2015, privind aprobarea Structurii standardului de pregătire profesională din învățământul profesional și tehnic;
- Legea nr. 258/2007 privind practica elevilor și studenților.

Sănătate - Asistență medicală comunitară

- OUG 162/ 2008 privind transferul ansamblului de atribuții și competențe exercitate de Ministerul Sănătății Publice către autoritățile administrației publice locale;
- HG nr. 56/2009 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a OUG nr. 162/2008 privind transferul ansamblului de atribuții și competențe exercitate de Ministerul Sănătății către autoritățile administrației publice locale;
- HG nr. 459/2010 pentru aprobarea standardului de cost/an pentru servicii acordate în unitățile medico-sociale și a unor normative privind personalul din unitățile de asistență medico-socială și personalul care desfășoară activități de asistență medicală comunitară;
- HG nr. 140/2018 pentru aprobarea pachetelor de servicii și a Contractului-cadru care reglementează condițiile acordării asistenței medicale, a medicamentelor și a dispozitivelor medicale în cadrul sistemului de asigurări sociale de sănătate pentru anii 2018 - 2019.

1.1. Axa prioritară, prioritatea de investiții, obiectiv specific, rezultat așteptat

În cadrul prezentului apel de propuneri de proiecte este vizat un singur obiectiv specific:

Obiectiv specific 5.1.: Reducerea numărului de persoane aflate în risc de sărăcie și excluziune socială din comunitățile marginalizate (roma și non-roma) din orașe/municipii cu peste 20.000 locuitori, cu accent pe cele cu populație aparținând minorității roma, prin implementarea de măsuri/ operațiuni integrate în contextul mecanismului de DLRC.

Pentru a accesa finanțarea în cadrul prezentului apel de propuneri de proiecte, cererile de finanțare trebuie să se încadreze în:

- **Axa prioritară 5:** Dezvoltare locală plasată sub responsabilitatea comunității;
- **Obiectivul tematic 9:** „Promovarea incluziunii sociale, combaterea sărăciei și a oricărei forme de discriminare ” (Regulamentul (UE) nr. 1304/2013, art 3, alin 1, lit b);

- **Prioritatea de investiții 9.vi:** Strategii de dezvoltare locală plasate sub responsabilitatea comunității (Regulamentul (UE) nr. 1304/2013, art. 3, alin 1, lit b).

și să corespundă unei fișe de proiect selectate de către GAL și avizate de CCS Reștrâns.

Rezultat așteptat

Principalul rezultat așteptat prin sprijinul financiar acordat în cadrul prezentului apel de propuneri de proiecte îl reprezintă:

- Număr redus de persoane aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială din comunitățile marginalizate (roma și non-roma) din orașe/municipii cu peste 20.000 locuitori, cu accent pe cele cu populație aparținând minorității roma, prin implementarea de măsuri/ operațiuni integrate în contextul mecanismului DLRC.

1.2. Tipul apelului de proiecte și perioada de depunere a propunerilor de proiecte

Apelul de propuneri de proiecte este un **apel competitiv reștrâns, cu depunere și verificare continuă, dedicat aplicanților ale căror fișe de proiect au fost selectate de GAL și avizate de CCS reștrâns.**

Sistemul informatic MySMIS 2014 va fi **deschis** în data de 1 noiembrie 2019 ora 16.00 și se va **închide** în data de 31 decembrie 2021, ora 16.00.

1.3. Tipuri de activități eligibile care pot fi sprijinite în contextul prezentului apel de propuneri de proiecte

Cererile de finanțare trebuie să se încadreze în următoarele domenii eligibile:

- **domeniul ocupării forței de muncă:** sprijin pentru accesul și/sau menținerea pe piața muncii, susținerea antreprenoriatului în cadrul comunității, inclusiv a ocupării pe cont propriu;
- **domeniul dezvoltării/ furnizării de servicii sociale/ medicale/ medico-sociale:** sprijinirea dezvoltării/furnizării de servicii sociale/ furnizarea de servicii, inclusiv în cadrul centrelor comunitare integrate (medico-sociale);
- **domeniul educației:** sprijin pentru creșterea accesului și participării la educație - educația timpurie (de nivel antepreșcolar și preșcolar), învățământ primar și secundar, inclusiv a doua șansă și reducerea părăsirii timpurii a școlii, prin acordarea unor pachete integrate;
- **domeniul locuire:** sprijin pentru îmbunătățirea condițiilor de locuit ale persoanelor din grupul țintă;
- **domeniul acordării de asistență juridică** pentru reglementarea actelor persoanelor din

grupul țintă (acolo unde este cazul);

- **domeniul combaterii discriminării și a segregării:** campanii de informare și conștientizare/ acțiuni specifice în domeniul combaterii discriminării, acțiuni de implicare activă și voluntariat a/al membrilor comunității pentru soluționarea problemelor cu care se confruntă comunitatea, acțiuni de facilitare și mediere pentru identificarea și consolidarea de parteneriate.

ATENȚIE! La finalul implementării SDL, totalul indicatorilor POCU din cadrul cererilor de finanțare finanțate din bugetul POCU al SDL trebuie să fie cel puțin egal cu țintele minime asumate prin SDL aprobată. În acest sens fiecare beneficiar din cadrul prezentului apel va informa periodic GAL-ul cu privire la stadiul implementării proiectului, în scopul monitorizării de către GAL a implementării SDL și îndeplinirii indicatorilor asumați la nivel de SDL.

În cadrul domeniului **ocupării forței de muncă**, activitățile eligibile sunt următoarele:

Activitatea principală 1 – Sprijin pentru accesul și/sau menținerea pe piața muncii, de exemplu:

- participarea la programe de ucenicie;
- stagii pentru persoanele din cadrul comunităților marginalizate;
- informare și consiliere profesională;
- formare profesională;
- alte măsuri de sprijin pentru găsirea unui loc de muncă, inclusiv prin măsuri de acompaniere;
- evaluarea competențelor dobândite în sistem non-formal și informal;
- alte tipuri de intervenții identificate ca fiind necesare.

Sub-activitatea 1.1. - Participarea la programe de ucenicie la locul de muncă

Ucenicia reprezintă formarea profesională realizată la locul de muncă în baza unui contract de ucenicie, fiind organizată conform prevederilor Legii nr. 279/2005 privind ucenicia la locul de muncă, republicată, cu modificările și completările ulterioare. Ucenicia la locul de muncă se organizează pentru calificările stabilite prin legislația în vigoare și pentru ocupațiile cuprinse în Clasificarea ocupațiilor din România, pentru care există standarde de pregătire profesională, respectiv standarde ocupaționale.

Angajatorii care doresc să organizeze activități de ucenicie la locul de muncă potrivit domeniilor de activitate au obligația să declare la AJOFM/ AMOFM locurile de muncă vacante pentru care organizează aceste activități.

Pentru formarea profesională a ucenicului, angajatorul are obligația de a respecta prevederile OG 129/2000 privind formarea profesională a adulților, cu modificările și completările ulterioare, activitatea de formare fiind finalizată cu certificate de calificare cu recunoaștere națională. Evaluarea și certificarea formării profesionale prin ucenicie la locul de muncă se realizează în conformitate cu prevederile legale în vigoare privind formarea profesională.

NOTĂ: Deși cheltuielile aferente subvențiilor pentru ucenicie nu vor fi bugetate și decontate în

cadrul proiectului aferent OS 5.1 POCU, participanții la programele de ucenicie pot fi cuantificați ca grup țintă pe măsurile de ocupare. Angajatorii care doresc să beneficieze de subvențiile acordate în baza Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 60 din 5 iulie 2018 pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul forței de muncă pentru încheierea de contracte de ucenicie se vor adresa structurilor teritoriale ale ANOFM.

Sub-activitatea 1.2. - Participarea la programe de stagii pentru absolvenții de învățământ superior

Organizarea stagiilor pentru absolvenții de învățământ superior de către angajatori se realizează în baza unui contract de stagiu încheiat între angajator și stagiar, cu durată de 6 luni, anexă la contractul individual de muncă, conform prevederilor Legii nr. 335/2013 privind efectuarea stagiului pentru absolvenții de învățământ superior, cu modificările și completările ulterioare.

Perioada de stagiu se desfășoară conform unui program de activități aprobat de angajator, la propunerea conducătorului compartimentului în care își desfășoară activitatea stagiarul.

Angajatorul desemnează un mentor – persoana care coordonează stagiarul pe durata stagiului și care participă la activitatea de evaluare a acestuia.

La sfârșitul perioadei de stagiu, angajatorul are obligația să evalueze cunoștințele stagiului și să elibereze certificatul/adeverința din care să reiasă perioada în care acesta a desfășurat activitatea în baza contractului de stagiu, competențele și deprinderile practice dobândite. Certificatul atestă dobândirea de experiență și vechime în muncă sau în specialitate, după caz.

NOTĂ: Deși cheltuielile aferente subvențiilor pentru stagii nu vor fi bugetate și decontate în cadrul proiectului, participanții la programele de stagii pot fi cuantificați ca grup țintă pe măsurile de ocupare. Angajatorii care doresc să beneficieze de subvențiile acordate în baza Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 60 din 5 iulie 2018 pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul forței de muncă pentru încheierea de contracte de stagiu se vor adresa structurilor teritoriale ale ANOFM.

Sub-activitatea 1.3. - Sprijin pentru accesul și/sau menținerea pe piața muncii (de ex., măsuri de sprijin pentru găsirea unui loc de muncă - informare și consiliere profesională, medierea muncii, plasarea pe piața muncii, formare profesională, evaluarea competențelor dobândite în sistem non-formal și informal etc.)

Formarea profesională trebuie să fie realizată de către furnizori de formare profesională autorizați în conformitate cu prevederile OG nr. 129/2000 privind formarea profesională a adulților, republicată, cu modificările și completările ulterioare, fiind finalizată cu certificate de calificare sau de absolvire cu recunoaștere națională. Formarea profesională se organizează prin programe de inițiere, calificare, recalificare, perfecționare și specializare. Angajatorii pot organiza programe de formare profesională doar dacă sunt autorizați ca furnizori de formare profesională în condițiile OG nr. 129/2000 privind formarea profesională a adulților, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Conform anexei 2 a HG 918/2013 privind Cadrul național al calificărilor, cu modificările și completările ulterioare, persoanele care au absolvit învățământul primar (4 clase) pot participa la programe de inițiere, definite în OG nr. 129/2000, privind formarea profesională a adulților, republicată, cu modificările și completările ulterioare, organizate de furnizori de formare profesională autorizați, care se finalizează cu certificate de absolvire cu recunoaștere națională.

NOTĂ: Deși cheltuielile aferente subvențiilor acordate angajatorilor pentru angajarea persoanelor aparținând grupului țintă nu vor fi bugetate și decontate în cadrul proiectului, participanții la măsurile de sprijin pentru accesul și/sau menținerea pe piața muncii pot fi cuantificați ca grup țintă pe măsurile de ocupare. Angajatorii care doresc să beneficieze de subvențiile acordate în baza Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 60 din 5 iulie 2018 pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul forței de muncă se vor adresa structurilor teritoriale ale ANOFM.

Activitățile de contractare, pe baze temporare, a personalului, desfășurate de persoanele juridice în baza autorizației de funcționare ca agent de muncă temporară, nu intră în sfera serviciilor specializate pentru stimularea ocupării forței de muncă.

Activitatea principală 2 - Susținerea antreprenoriatului în cadrul comunității, inclusiv a ocupării pe cont propriu

Pentru această activitate, în funcție de nevoile de ocupare ale persoanelor din grupul țintă, propunerile de proiecte pot implica derularea următoarelor sub-activități:

Sub-activitatea 2.1. Acordarea de sprijin persoanelor din grupul țintă (persoane aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială) pentru înființarea de afaceri sub forma unor servicii personalizate de sprijin, de exemplu: consiliere/consultanță/mentorat/formare profesională antreprenorială/sprijin pentru elaborarea planului de afaceri etc., sprijinirea ocupării persoanelor aparținând grupurilor vulnerabile, în cadrul întreprinderilor sociale de inserție, analiza și selectarea planurilor de afaceri viabile, suport în înființarea companiei etc.

Planurile de afaceri vor fi supuse aprobării unei comisii de selecție, pe baza unor criterii stabilite de beneficiarul finanțării nerambursabile, în cadrul unui proces transparent și nediscriminatoriu. Comisia de selecție a ideilor de afaceri va include obligatoriu un număr impar de membri din care se recomandă să facă parte reprezentanți ai:

- Mediului de afaceri;
- Patronatelor din aria de implementare a proiectului.

Doar persoanele fizice aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială ale căror planuri de afaceri sunt aprobate de către această comisie vor beneficia de sprijin prin subactivitatea 2.2 - Acordarea de micro-granturi (subvenție) pentru înființarea de noi afaceri, inclusiv sprijin post-înființare afacere.

Sub-activitatea 2.2 - Acordarea de micro-granturi pentru înființarea de noi afaceri, inclusiv sprijin post-înființare afacere, de exemplu oferirea de servicii de contabilitate primară, servicii financiare, de marketing.

Antreprenorii vor fi instruiți pentru dezvoltarea planului de afaceri, managementul resurselor umane, identificarea de oportunități de finanțare pentru dezvoltarea activității independente.

Acordarea (micro-grantului) va fi condiționată de înființarea firmei (costurile aferente înființării firmei vor fi acoperite prin proiect – Sub-activitatea 2.1).

Suma maximă alocată (micro-grantul) pentru un plan de afaceri aprobat este de 25.000 euro²/ plan de afaceri/ firmă. Pentru micro-grantul acordat este obligatorie angajarea a minimum 1 persoană în cadrul afacerii sprijinite. Perioada obligatorie de funcționare a afacerii este de 12 luni pe perioada implementării proiectului la care se adaugă perioada minimă de sustenabilitate de minimum 6 luni de la finalizarea perioadei obligatorii de funcționare a afacerii.

Personalul echipei de proiect (atât al beneficiarului, cât și al partenerilor) nu poate face parte din firmele înființate prin proiect.

NOTĂ: Beneficiarul finanțării nerambursabile are obligația de a monitoriza respectarea regulilor de sustenabilitate de către beneficiarul ajutorului de minimis, respectiv continuarea funcționării afacerii, inclusiv menținerea locului de muncă creat, pe o perioadă de minimum 6 luni de zile de la finalizarea perioadei obligatorii de funcționare a afacerii de 12 luni.

Perioada de sustenabilitate presupune continuarea funcționării afacerii, inclusiv obligația menținerii locului de muncă ocupat și poate fi contabilizată pe perioada implementării proiectului sau după finalizarea implementării.

Ajutorul de minimis

Activitatea de susținere a antreprenoriatului în cadrul comunității (**Activitatea 2 - Susținerea antreprenoriatului în cadrul comunității, inclusiv a ocupării pe cont propriu**) face obiectul Schemei de minimis, aprobată prin Ordinul ministrului fondurilor europene nr. 1581/02.09.2019.

În cadrul acestei activități, cheltuielile aferente Sub-activității 2.1. nu vor intra sub incidența ajutorului de minimis, acestea fiind efectuate pentru persoane fizice.

Pentru Activitatea 2 - Beneficiarul finanțării nerambursabile va asigura monitorizarea implementării măsurilor de ajutor de minimis, în calitate de administrator al schemei de ajutor de minimis.

Scrisoarea de înaintare a Planului de afaceri prin care se solicita finanțarea poate fi considerată cerere de ajutor de minimis. Astfel, administratorii schemei de ajutor de minimis trebuie să se asigure că planul de afaceri este înaintat într-o modalitate corespunzătoare, aceste documente având calitate de cerere de ajutor de minimis în relația cu administratorul schemei.

Întreprinderile care își desfășoară activitatea *în sectorul prelucrării și comercializării produselor agricole* pot beneficia de ajutor de minimis, cu respectarea cumulativă a următoarelor condiții:

- (i) valoarea ajutoarelor să nu fie stabilită pe baza prețului sau a cantității produselor

² Cursul inforeuro valabil în luna publicării în Monitorul Oficial a ordinului de aprobare a schemei de ajutor de minimis.

- achiziționate de la producătorii primari sau introduse pe piață de întreprinderile respective;
- (ii) ajutoarele să nu fie condiționate de transferarea lor parțială sau integrală către producătorii primari.

Administratorii schemei de ajutor de minimis au obligația de a informa beneficiarii selectați conform prevederilor din legislația națională, respectiv OUG 77/2014 privind procedurile naționale în domeniul ajutorului de stat, precum și pentru modificarea și completarea Legii concurenței nr. 21/1996 – **art. 19 - Furnizorul sau, după caz, administratorul măsurilor de ajutor de minimis va informa beneficiarii, la data acordării ajutorului, cu privire la caracterul de minimis al ajutorului și va verifica respectarea plafonului de minimis impus de legislația Uniunii Europene.**

Activitatea principală 3 - Sprijinirea dezvoltării/ furnizării de servicii sociale/ medicale/ medico-sociale, inclusiv în cadrul centrelor comunitare integrate

Nomenclatorul serviciilor sociale, precum și a regulamentelor – cadru de organizare și funcționare a serviciilor sociale este aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 867/2015 pentru aprobarea Nomenclatorului serviciilor sociale, precum și a regulamentelor-cadru de organizare și funcționare a serviciilor sociale, cu modificările și completările ulterioare.

Exemple de servicii sociale (fără ca lista să fie exhaustivă):

- Servicii de consiliere socială și informare, consiliere juridică, socializare și petrecerea timpului liber, organizare și implicare în activități comunitare și culturale, asistență și suport pentru familie, suport pentru realizarea activităților administrative și gestiunea bunurilor, orientare vocațională, acordare de alimente, ajutoare materiale și financiare, servicii de îngrijire la domiciliu, ajutor pentru realizarea activităților de bază ale vieții zilnice, ajutor pentru realizarea activităților instrumentale ale vieții zilnice, integrarea socială și participare, recuperare/ reabilitare funcțională, mici amenajări, reparații, asistență medicală, consiliere psihosocială și suport emoțional, suport pentru dezvoltarea abilităților de viață independentă, reintegrare familială și comunitară, conștientizare și sensibilizare a populației, terapie ocupațională, linie telefonică de urgență.

Activitatea principală 4 - Sprijin pentru creșterea accesului și participării la educație: educația timpurie (de nivel antepreșcolar și preșcolar), învățământ primar și secundar, inclusiv a doua șansă și reducerea părăsirii timpurii a școlii, precum **și pentru îmbunătățirea condițiilor pentru desfășurarea învățământului dual**, ca parte a învățământului profesional și tehnic. Măsurile de sprijin pot include acordarea unor pachete integrate, ca de exemplu: decontarea cheltuielilor de transport și masă pentru copiii din grupul țintă, materiale educaționale, accesul la servicii medicale și sociale, măsuri de prevenire și diminuare a părăsirii timpurii a școlii prin servicii educaționale specifice nevoilor persoanelor din grupul țintă, măsuri de acompaniere (ex. îmbrăcăminte și încălțăminte, stimulente condiționate de prezență), adaptate nevoilor și specificului comunității etc.

În vederea sprijinirii și stimulării creșterii calității nivelului educațional în școlile care deservește copii din comunitățile vizate de proiect, în cadrul acestei activități pot fi acordate pachete integrate pentru școli defavorizate și/sau pentru profesorii din aceste școli, pe baza performanței acestora în

ceea ce privește atragerea copiilor din grupul țintă către sistemul de învățământ (creșterea prezenței zilnice, îmbunătățirea performanțelor școlare, organizarea de activități extracurriculare cu o participare mare a copiilor din grupul țintă, educația părinților etc.).

Pentru activitatea 4, în funcție de nevoile de educație ale persoanelor din grupul țintă, propunerile de proiecte pot implica derularea următoarelor sub-activități:

Sub-activitatea 4.1. - Sprijin pentru creșterea accesului și participării la educația timpurie (învățământ antepreșcolar și/ sau învățământ preșcolar) prin asigurarea/ dezvoltarea și utilizarea de servicii locale și materiale de învățare pentru copiii din învățământul antepreșcolar și preșcolar, în special pentru copiii aparținând minorității Roma și copiii cu dizabilități (dacă există astfel de cazuri la nivelul teritoriului acoperit de SDL), furnizarea de servicii de informare și consiliere a părinților, programe de educație parentală, inclusiv măsuri de acompaniere și de asigurare de sprijin financiar.

Sub-activitatea 4.2. - Sprijin pentru reducerea părăsirii timpurii a școlii prin: programe de tip zone prioritare de educație/ școală după școală, în cadrul cărora pot fi finanțate acțiuni care vizează reducerea părăsirii timpurii a școlii, inclusiv prin servicii de informare, consiliere și mentorat destinate elevilor în risc de părăsire timpurie a școlii, precum și părinților acestora, programe care promovează activitățile extra-curriculare cu accent pe dobândirea de competențe cheie, măsuri care vizează desegregarea școlară, acțiuni care contribuie la creșterea stimei de sine, educație interculturală, programe de sprijin individualizat și adaptare curriculară, dezvoltare de resurse și materiale noi de învățare etc., furnizarea unor programe specifice de promovare a regulilor elementare de igienă dezvoltate și adaptate pentru copii/tineri roma și pentru copii/tineri care sunt cel mai afectați de sărăcie și au o stare de sănătate și condiții de viață precare etc.

Sub-activitatea 4.3. Programe de tip „A doua șansă” - Sprijin pentru implementarea programelor integrate destinate tinerilor care au abandonat școala și adulților care nu și-au finalizat educația obligatorie, consiliere și programe de educație parentală pentru membrii familiilor copiilor și adulților care se află în afara sistemului educațional, acțiuni și campanii de conștientizare destinate creșterii ratelor de menținere în sistemul inițial de învățământ și pentru a asigura înțelegerea beneficiilor pe care le oferă educația în relație cu oportunitățile de angajare, furnizarea de programe de tip „A doua șansă” pentru implementarea programelor integrate dedicate persoanelor care se reîntorc în sistemul de educație și formare.

Sub-activitatea 4.4. Sprijin pentru îmbunătățirea condițiilor pentru desfășurarea învățământului dual, ca parte a învățământului profesional și tehnic, conform metodologiei de organizare și funcționare a învățământului dual.

Învățământul dual are următoarele caracteristici specifice:

- a) este organizat la inițiativa operatorilor economici interesați, în calitate de potențiali angajatori și parteneri de practică;
- b) asigură oportunități sporite de educație și formare profesională pe baza unui contract de parteneriat și a unor contracte individuale de pregătire practică, prin pregătirea practică organizată în răspunderea principală a operatorilor economici;
- c) operatorii economici asigură pregătirea practică a elevilor, bursă la nivelul celei acordate din fonduri publice și alte cheltuieli pentru formarea de calitate a elevilor;

d) facilitează implicarea operatorilor economici în mecanismele decizionale la nivelul unității de învățământ partenere.

Activitatea principală 5 – Activități de îmbunătățire a condițiilor de locuit ale persoanelor din grupul țintă (lucrări de reparații, izolație termică și încălzirea locuinței, îmbunătățirea igienei locuinței și a spațiilor conexe, servicii de bransare la utilități), pentru a reduce pericolul pe care locuirea precară îl reprezintă pentru siguranța familiilor și pentru a facilita îmbunătățirea stării de sănătate și a condițiilor de învățare și ocupare a persoanelor din grupul țintă.

În selectarea fișelor de proiect, GAL are obligația de a se asigura de evitarea dublei finanțări, respectiv că acțiunile desfășurate în cadrul activității de îmbunătățire a condițiilor de locuit ale persoanelor din grupul țintă și cheltuielile aferente NU FAC obiectul măsurilor de infrastructură finanțate prin POR la nivelul SDL și că se limitează la asigurarea condițiilor decente de locuit pentru membrii grupului țintă pentru care s-a identificat prin analiza SDL această nevoie.

Activitatea principală 6 – Asistență juridică pentru reglementarea actelor de identitate, de proprietate, de stare civilă (acolo unde este cazul). În cadrul acestei activități se va acorda sprijin pentru furnizarea de asistență juridică pentru reglementarea actelor de identitate, de proprietate, de stare civilă, de obținere a drepturilor de asistență socială (beneficii de asistență/ servicii sociale) etc.

Această activitate va fi selectată doar în situația în care există astfel de nevoi pentru grupul țintă.

Activitatea principală 7 - Combaterea discriminării și a segregării: campanii de informare și conștientizare/ acțiuni specifice în domeniul combaterii discriminării, acțiuni de implicare activă și voluntariat a/al membrilor comunității pentru soluționarea problemelor cu care se confruntă comunitatea, acțiuni de facilitare și mediere pentru identificarea și consolidarea de parteneriate. În cazul comunităților segregate sau a existenței unor servicii segregate (precum cele educaționale) sunt încurajate campaniile de informare care au ca scop pregătirea procesului de desegregare și integrare a grupului marginalizat în societate (în special cele ce vizează desegregarea școlară și cea legată de locuire).

Fiecare activitate principală din cadrul proiectului POCU trebuie să fie fundamentată adecvat, cu date din teritoriul vizat.

În situații excepționale, pentru proiectul POCU, anumite activități specifice se pot desfășura și în afara teritoriului acoperit de SDL, dar trebuie să existe o fundamentare adecvată în cadrul proiectului și al cererii de finanțare pentru aceste situații posibile (ex. activități de formare, ucenicie, învățământ dual) cu condiția obligatorie ca grupul țintă pentru proiectul POCU să fie cel definit conform Ghidului Solicitantului.

Se va acorda atenție propunerilor de proiecte care valorifică inițiativele finanțărilor anterioare din Programul Operațional Regional 2007-2013 prin care a fost susținută infrastructura destinată furnizării de servicii sociale/ medicale/ centre multifuncționale.

NOTĂ: Acordarea finanțării va fi condiționată de asumarea responsabilității pentru asigurarea sustenabilității serviciilor dezvoltate după finalizarea proiectului.

Sustenabilitatea serviciilor dezvoltate prin proiect (antreprenoriat) este de minimum 6 luni de zile de la finalizarea perioadei obligatorii de funcționare a afacerii de 12 luni (criteriu de eligibilitate).

Sustenabilitatea serviciilor dezvoltate prin proiect (sociale/ medicale/ medico-sociale) este de minimum 6 luni de la finalizarea implementării proiectului (criteriu de eligibilitate).

Sustenabilitatea serviciilor educaționale este de minimum 6 luni de la finalizarea implementării proiectului (criteriu de eligibilitate).

1.3.1. Teme secundare

În cadrul Axei Prioritare 5/ PI 9.vi sunt vizate temele secundare prezentate în tabelul de mai jos.

Propunerile de proiecte vor trebui să evidențieze în secțiunea relevantă (*tema secundară vizată*) în ce constă contribuția proiectului la o anumită temă secundară.

Alocările din tabelul de mai jos reprezintă alocări indicative la nivelul Axei Prioritare 5. Prin urmare, în cadrul propunerii de proiect se vor evidenția sumele calculate pentru măsurile care vizează teme secundare relevante pentru proiect.

Procentele din tabelul de mai jos reprezintă ponderi din totalul alocărilor aferente temelor secundare la nivel de axă prioritară/ PI și la nivel de tip de regiune de dezvoltare.

Tabelul 2. Alocări aferente temelor secundare

Axa Prioritară/ Fond	AP 5 - Incluziunea socială și combaterea sărăciei		
	Categoria de regiune	Tema secundară	Pondere din alocarea pe tip de regiune de dezvoltare
AP 5/ FSE	Regiune mai puțin dezvoltată	01. Sprijinirea tranziției către o economie cu emisii scăzute de dioxid de carbon și eficiență din punctul de vedere al utilizării resurselor.	2%
	Regiune dezvoltată	01. Sprijinirea tranziției către o economie cu emisii scăzute de dioxid de carbon și eficiență din punctul de vedere al utilizării resurselor.	2%
	Regiune mai puțin dezvoltată	02. Inovare socială	5%
	Regiune dezvoltată	02. Inovare socială	5%

	Regiune mai puțin dezvoltată	06. Nediscriminare	2%
	Regiune dezvoltată	06. Nediscriminare	2%

În dezvoltarea cererii de finanțare, prin anumite activități, se va viza **cel puțin o temă secundară** dintre cele aferente axei prioritare. Pentru respectiva temă secundară se va avea în vedere un buget în care să se reprezinte **minim procentajul indicat** în tabel, calculat la totalul cheltuielilor eligibile ale proiectului respectiv.

Aspecte privind inovarea socială

Inovarea socială presupune dezvoltarea de idei, servicii și modele prin care pot fi mai bine abordate provocările sociale, cu participarea actorilor publici și privați, inclusiv a societății civile, cu scopul îmbunătățirii serviciilor sociale³.

Programul Operațional Capital Uman promovează inovarea socială, în special cu scopul de a testa, și, eventual, a implementa la scară largă soluții inovatoare, la nivel local sau regional, pentru a aborda provocările sociale.

Inovarea socială are o importanță deosebită mai ales în contextul inițiativelor din domeniul incluziunii sociale și a combaterii sărăciei, având în vedere faptul că acestea vizează cu prioritate comunitățile marginalizate aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială.

Exemple de teme de **inovare socială** care ar putea fi utilizate în cadrul acestui apel de propuneri de proiecte:

- crearea și consolidarea de parteneriate relevante pentru soluționarea problemelor cu care se confruntă comunitățile marginalizate/ persoanele aflate în risc de sărăcie/ persoane aparținând grupurilor vulnerabile, dar și pentru identificarea unor soluții practice, viabile, inovative de a răspunde problemelor identificate, bazate inclusiv pe valorificarea de bune practici a nivel național sau din alte State Membre;
- metode inovative de implicare activă a membrilor comunității la operațiunile sprijinite, inclusiv pentru depășirea barierelor de ordin moral sau care țin de cutumele din societate/ etnice;
- valorificarea oportunităților locale în identificarea soluțiilor propuse;
- activități și inițiative care vizează promovarea egalității de șanse, non discriminarea etc.;
- metode inovative de combatere a discriminării;
- metode inovative de prevenire a abandonului școlar.

Solicitanții și/ sau partenerii eligibili trebuie să evidențieze în formularul de aplicație dacă propunerea de proiect contribuie la inovarea socială, conform celor prezentate mai sus.

³ Definiție preluată de pe pagina de internet a Comisiei Europene: <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1022&langId=en>

1.3.2. Teme orizontale

În cadrul proiectului trebuie să fie evidențiat, prin activitățile propuse, în secțiunea relevantă din cadrul aplicației electronice, contribuția proiectului la cel puțin una din temele orizontale stabilite prin POCU 2014-2020.

Dezvoltare durabilă

Aplicarea principiului dezvoltării durabile va urmări asigurarea unui echilibru între aspectele legate de mediu, coeziune socială și creștere economică în cadrul POCU. Integrarea orizontală a principiului are în vedere ca operațiunile finanțate să urmărească reducerea impactului asupra mediului cât mai mult posibil, prin *activități dedicate protecției mediului, eficienței energetice, atenuării schimbărilor climatice și adaptării la acestea, biodiversității, rezistenței la dezastre, prevenirii și gestionării riscurilor*.

Acțiunile din cadrul acestui OS urmăresc incluziunea socială și combaterea sărăciei prin furnizarea de instruire și sprijin pentru comunitățile marginalizate. Promovarea și educarea cu privire la protecția mediului și a unui mod de viață sănătos va contribui la integrarea socială a diverselor grupuri vulnerabile, dar și proiectele de economie socială care combină oportunități de angajare și aspectele de mediu.

Fără a se limita la acestea, în procesul de selecție se acordă punctaj suplimentar proiectelor care propun instrumente concrete pentru asigurarea implementării principiului dezvoltării durabile.

Egalitatea de șanse și tratament (egalitate de gen, nediscriminare, accesibilitatea persoanelor cu dizabilități)

Promovarea egalității de șanse, combaterea discriminării pe criterii de origine rasială sau etnică, religie sau credință, handicap, vârstă sau orientare sexuală și a dificultăților de acces de orice tip și asigurarea accesului egal la serviciile de interes general sunt teme orizontale care contribuie la atingerea obiectivelor Strategiei Europa 2020.

Acțiunile specifice menite să răspundă nevoilor persoanelor din categoriile expuse unui risc crescut de discriminare includ măsurile specifice ținute către îmbunătățirea inserției sociale și profesionale a acestora, prin creșterea accesului pe piața muncii, dar și prin îmbunătățirea nivelului de educație și competențe.

Totodată, în contextul măsurilor avute în vedere pentru promovarea incluziunii sociale și combaterea sărăciei, se va urmări îmbunătățirea accesului acestor grupuri la serviciile sociale, medicale și de interes general, precum și adaptarea condițiilor de muncă și crearea unor facilități speciale pentru persoanele cu dizabilități și alte categorii de persoane dezavantajate. În plus, în cadrul acțiunilor integrate ținute către combaterea sărăciei la nivelul comunităților, vor fi susținute campanii de conștientizare și acțiuni specifice pentru creșterea responsabilității sociale și promovarea inițiativelor de voluntariat și a incluziunii active, pentru combaterea tuturor formelor de discriminare și promovarea egalității de șanse.

Acțiunile care vizează creșterea incluziunii sociale a grupurilor vulnerabile, prin promovarea de

proiecte integrate (cuprinzând servicii sociale, medicale, adăpost etc.) se adresează în mod direct nevoilor specifice ale persoanelor din aceste grupuri, contribuind la o mai bună inserție socio-profesională a acestor persoane și protejarea acestora împotriva discriminării și a abuzurilor la care acestea sunt supuse.

Egalitatea de gen (promovarea egalității între femei și bărbați) reprezintă un principiu de bază care contribuie la atingerea obiectivelor Strategiei Europa 2020.

Pentru promovarea egalității de gen, acțiunile specifice includ intervenții care vizează îmbunătățirea inserției sociale și profesionale atât a femeilor – cu accent asupra femeilor provenind din medii sau grupuri dezavantajate, spre exemplu femeile de etnie romă, cât și a bărbaților – care vor contribui în mod direct la promovarea egalității de gen.

De asemenea, campaniile de conștientizare și acțiunile specifice pentru creșterea responsabilității sociale și promovarea incluziunii active vor contribui la combaterea tuturor formelor de discriminare, inclusiv a celor pe bază de gen.

Acțiunile vizate acordă o atenție deosebită măsurilor de acompaniere, astfel încât să faciliteze integrarea socio-economică, intervențiile fiind orientate către creșterea ocupării, promovarea incluziunii sociale și îmbunătățirea nivelului de educație și competențe și au în vedere minimizarea efectelor negative ale factorilor externi, care duc la persistența inegalităților și reduc impactul sprijinului direct.

Acțiunile specifice se vor referi la:

- Accesul egal pentru femei și bărbați;
- Pentru muncă egală remunerație egală pentru femei și bărbați;
- Promovarea unui mediu de lucru prietenos pentru mame, inclusiv încurajarea adoptării de către angajatori a programelor de lucru flexibile;
- Promovarea independenței economice a femeilor (în special prin antreprenoriat);
- Promovarea utilizării de către bărbați a beneficiilor sociale legate de concediul de îngrijire a copiilor.

Nediscriminare

Pentru a asigura respectarea principiului nediscriminării, proiectul trebuie să ofere o descriere a modului în care activitățile desfășurate se supun reglementărilor care interzic discriminarea.

Se prezintă modul în care beneficiarul va asigura condițiile pentru prevenirea oricărei forme de discriminare în implementarea proiectului.

Prin discriminare se înțelege „orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice” (Ordonanța de Guvern nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, Art. 2.1).

Accesibilitate pentru persoanele cu dizabilități

Conceptul de accesibilitate este definit în „Strategia europeană a dizabilității 2010 - 2020 - Reînnoirea angajamentului către o Europă fără bariere” ca “posibilitatea asigurată persoanelor cu dizabilități de a avea acces, în condiții de egalitate cu ceilalți cetățeni, la mediul fizic, transport, tehnologii și sisteme de informații și comunicare, precum și la alte facilități și servicii”.

În cadrul investițiilor în infrastructură, se va avea în vedere ca toate obstacolele fizice să fie înlăturate / ameliorate, vor fi prevăzute spații speciale de acces în vederea asigurării accesibilității pentru persoanele cu dizabilități, îndeplinind astfel prevederile legislației în vigoare cu privire la accesul în clădirile și structurile de utilitate publică.

Schimbări demografice

Conceptul de „schimbări demografice” descrie structura de vârstă a unei populații care se adaptează permanent la schimbări în condițiile sau mediul de viață. În consecință, modificările în compoziția structurii de vârstă reprezintă rezultatul schimbărilor sociale.

Uniunea Europeană se confruntă cu schimbări demografice majore, reprezentate de:

- Îmbătrânirea populației;
- Rate scăzute ale natalității;
- Structuri familiale modificate;
- Migrație.

Schimbările demografice impun o serie de măsuri pro active, cum ar fi:

- îmbunătățirea condițiilor de muncă și a posibilităților de angajare a persoanelor în vârstă;
- sprijinirea oportunităților de formare în vederea creșterii nivelului de ocupare a forței de muncă, de reconversie profesională și de incluziune socială a femeilor, a tinerilor și a persoanelor în vârstă;
- furnizarea de servicii sociale de interes general care să ajute familiile și copii, să ofere facilități și îngrijire persoanelor în vârstă.

Pentru informații privind temele orizontale a se vedea *Ghid - integrare teme orizontale în cadrul proiectelor finanțate din FESI 2014-2020* disponibil la <http://www.fonduri-ue.ro/orientari-beneficiari>.

1.4. Tipuri de solicitanți/ parteneri eligibili

În cadrul prezentului Ghid al solicitantului – condiții specifice sunt eligibile entități relevante pentru implementarea proiectelor aferente SDL selectate. Prin entități relevante se înțeleg acei actori care vor fi implicați în derularea uneia/ unora dintre activitățile principale ale fișei de proiect, contribuind în mod direct la atingerea indicatorilor de realizare/ de rezultat asumați prin intervențiile POCU din SDL și anume:

- Autorități publice locale și unități cu personalitate juridică aflate în coordonarea sau subordonate acestora;
- Furnizori publici de servicii specializate pentru stimularea ocupării forței de muncă și furnizori de servicii specializate pentru stimularea ocupării forței de muncă privați acreditați în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 277/21.03.2002 privind aprobarea Criteriilor de acreditare a furnizorilor de servicii specializate pentru stimularea ocupării forței de muncă, cu modificările și completările ulterioare;
- Furnizori autorizați de formare profesională – autorizați în conformitate cu prevederile Ordonanței Guvernului nr.129/31.08.2000 privind formarea profesională a adulților, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- Centre autorizate de evaluare și certificare a competențelor profesionale obținute pe alte căi decât cele formale, acreditate conform Ordinului ministrului educației și cercetării și al ministrului muncii, solidarității sociale și familiei nr. 4.543/468/2004, pentru aprobarea Procedurii de evaluare și certificare a competențelor profesionale obținute pe alte căi decât cele formale, cu modificările și completările ulterioare;
- Furnizori de servicii sociale acreditați în condițiile legii;
- Asociații și fundații – persoane juridice de drept privat constituite conform Ordonanței Guvernului nr.26/30.01.2000 cu privire la asociații și fundații, cu modificările și completările ulterioare;
- Organizații sindicale (sindicate, federații sindicale, confederații sindicale sau uniuni sindicale teritoriale) - persoane juridice de drept privat, constituite în conformitate cu Legea dialogului social nr.62/10.05.2011, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- Organizații patronale (patronate, federații patronale, confederații patronale sau uniuni patronale teritoriale) - persoane juridice de drept privat fără scop patrimonial, constituite în conformitate cu Legea dialogului social nr.62/10.05.2011, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- Întreprinderi sociale de inserție – persoane juridice atestate conform Legii nr.219/2015 privind economia socială, cu modificările și completările ulterioare;
- Angajatori - persoane juridice de drept privat constituite conform Legii nr.31/16.11.1990 privind societățile, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- Camere de Comerț și Industrie – persoane juridice de utilitate publică, organizații autonome, neguvernamentale, fără scop patrimonial, organizate în temeiul dispozițiilor din Legea camerelor de comerț din România nr.335/06.12.2007, cu modificările și completările ulterioare;

Pentru intervențiile cu specific educațional este obligatoriu parteneriatul cu unități școlare locale/ Inspectoratul Școlar Județean din județul SDL, conform Orientărilor GAL.

NOTĂ: Toate categoriile de entități eligibile menționate pot participa în cadrul proiectului, atât ca

beneficiar unic, cât și în parteneriat cu oricare dintre categoriile de entități eligibile în funcție de specificul intervenției/intervențiilor. Parteneriatul cu autoritatea publică locală poate fi util, inclusiv din perspectiva evitării riscului de suprapunere a grupului țintă cu cel existent la nivelul măsurilor similare din cadrul AP 6, respectiv AP4 - PI 9.ii (O.S.4.1/4.2 POCU).

ATENȚIE! Solicitanții fișei de proiect POCU trebuie să dețină sediu social/punct de lucru/filială/sucursală în UAT-ul vizat de SDL.

Pentru solicitant și parteneri în cadrul proiectului POCU este obligatoriu să fie atașate la fișa de proiect depusă la GAL **autorizațiile/acreditările** în funcție de activitățile pe care aceștia le vor implementa în cadrul proiectului, valabile (atât la momentul depunerii fișei de proiect, cât și la momentul încărcării cererii de finanțare în sistemul MySMIS) sau documentele care demonstrează că dețin **experiență similară** în domeniile activităților pe care aceștia le vor implementa în cadrul proiectului.

Solicitantul și partenerii din cadrul parteneriatului constituit pentru implementarea proiectului POCU care nu sunt autorizați/acreditați la momentul depunerii fișei de proiect la GAL au obligația de a se autoriza/acredita până la momentul depunerii cererii de finanțare în sistemul MySMIS. În acest sens, pentru solicitant și parteneri în cadrul proiectului POCU este obligatoriu să fie atașate la cererea de finanțare transmisă prin MySMIS autorizațiile/acreditările în funcție de activitățile pe care aceștia le vor implementa în cadrul proiectului.

Autorizațiile/acreditările ce trebuie atașate la cererea de finanțare atât de solicitant, cât și de parteneri sunt după cum urmează:

- Acreditarea ca furnizor de servicii sociale, pentru solicitantul/partenerul care va implementa activități de furnizare de servicii sociale
- Acreditarea ca furnizor de servicii specializate pentru stimularea ocupării forței de muncă (în conformitate cu HG nr. 277/2002 modificată și completată prin HG nr. 1122/2010), dacă în cadrul proiectului solicitantul/actorul respectiv implementează următoarele activități:
 - informare și consiliere profesională;
 - medierea muncii.
- Acreditarea ca furnizor de formare profesională, dacă în cadrul proiectului solicitantul/actorul respectiv implementează activitatea de organizare și desfășurare de programe de formare profesională.
- Acreditarea centrului de evaluare a competențelor dobândite în sistem non-formal și informal, dacă în cadrul proiectului solicitantul/actorul respectiv implementează activități de evaluare și certificare a competențelor dobândite pe cale non-formală sau informală.
- Acreditarea ca furnizor de servicii medicale, dacă în cadrul proiectului solicitantul/actorul respectiv implementează activități de furnizare de servicii medicale

Furnizorii de servicii sociale conform Legii asistenței sociale nr. 292/2011 sunt:

Furnizori publici de servicii sociale:

- structurile specializate din cadrul/subordinea autorităților administrației publice locale și autoritățile executive din unitățile administrativ-teritoriale organizate la nivel de comună, oraș, municipiu și sectoare ale municipiului București;
- autoritățile administrației publice centrale ori alte instituții aflate în subordinea sau coordonarea acestora care au stabilite prin lege atribuții privind acordarea de servicii sociale pentru anumite categorii de beneficiari;
- unitățile sanitare, unitățile de învățământ și alte instituții publice care dezvoltă, la nivel comunitar, servicii sociale integrate.

Furnizori privați de servicii sociale:

- organizațiile neguvernamentale, respectiv asociațiile și fundațiile;
- cultele recunoscute de lege;
- persoanele fizice autorizate în condițiile legii;
- filialele și sucursalele asociațiilor și fundațiilor internaționale recunoscute în conformitate cu legislația în vigoare;
- operatorii economici cu scop lucrativ, pentru toate categoriile de servicii sociale organizate în condițiile legii, cu anumite excepții care privesc servicii sociale acordate exclusiv de către furnizorii publici (potrivit modificărilor aduse prin O.G. nr. 31/2015).

Furnizorii de servicii de ocupare pot fi persoane juridice din sectorul public sau privat (ONG, SRL) ori persoane fizice autorizate să desfășoare o activitate independentă, conform legii (Legea nr. 76/2002 privind sistemul asigurărilor pentru șomaj și stimularea ocupării forței de muncă).

Serviciile specializate pentru stimularea ocupării forței de muncă, denumite în continuare servicii de ocupare, constau în:

- a) servicii de informare și consiliere;
- b) servicii de mediere a muncii pe piața internă.

NOTĂ: Pentru măsurile cu specific educațional este obligatoriu parteneriatul cu unități școlare locale/ Inspectoratul Școlar Județean din județul de proveniență al comunității marginalizate aflate în risc de sărăcie sau excludere socială.

Unitățile școlare sunt instituții publice de învățământ acreditate din rețeaua județeană / locală (ISCED 0-2, respectiv nivelurile: preșcolar, școlar și gimnazial) din județul de unde se află comunitatea marginalizată. Dovada acreditării ISCED 0-2 se poate face prin atașarea la cererea de finanțare a cel puțin unuia din următoarele documente:

- Extras complet din baza de date Cartografia școlară (<https://www.siiir.edu.ro/carto/>), care să ateste faptul că respectiva instituție are acreditate nivelurile școlare: preșcolar, școlar și gimnazial, în funcție de categoriile de copii implicați în activitățile derulate de instituția publică de învățământ;
- Document eliberat de către autoritățile competente (Ministerul Educației sau

Inspectoratul Școlar), care să ateste faptul că respectiva instituție are acreditate nivelurile școlare: preșcolar, școlar și gimnazial, în funcție de categoriile de copii implicați în activitățile derulate de instituția publică de învățământ;

- Hotărârea Consiliului Local privind aprobarea planului de școlarizare la nivelul orașului/municipiului respectiv, pentru anul școlar în care se vor desfășura activitățile proiectului și anexele aferente care sunt parte integrantă din această Hotărâre, din care să reiasă faptul că respectiva instituție are acreditate nivelurile școlare: preșcolar, școlar și gimnazial, în funcție de categoriile de copii implicați în activitățile derulate de instituția publică de învățământ;

1.5. Perioada de implementare a proiectelor

Perioada de implementare a activităților proiectului nu trebuie să depășească **31 decembrie 2023**.

La completarea cererii de finanțare în sistemul electronic va trebui evidențiată durata fiecărei activități incluse în proiect. Durata efectivă de implementare a proiectului se va calcula luând în considerare durata tuturor activităților/sub-activităților proiectului.

1.6. Grup țintă

În cadrul prezentului Ghid, **grupul țintă** este constituit din persoanele sprijinite direct în cadrul proiectului finanțat în contextul Obiectivului Specific 5.1. pentru intervențiile POCU din cadrul unei SDL, care beneficiază de **servicii integrate** și care îndeplinesc cumulativ următoarele criterii:

- au domiciliul/ locuiesc (sunt rezidente) în teritoriul acoperit de o Strategie de Dezvoltare Locală aprobată. Persoanele din comunitățile marginalizate aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială care nu au acte de identitate, dar locuiesc în acest teritoriu vor reprezenta grup țintă eligibil dacă se constată că locuiesc în comunitatea marginalizată aflată în risc de sărăcie sau excluziune socială (declarație pe propria răspundere).
- sunt în risc de sărăcie sau excluziune socială (prin încadrarea într-una din categoriile A/B/C de mai jos).

Conform definiției Eurostat (indicatorul AROPE), **persoanele în risc de sărăcie sau excluziune socială** sunt persoanele care se află într-una din următoarele situații:

(A) în risc de sărăcie **sau**

(B) se confruntă cu o deprivare materială severă **sau**

(C) trăiesc în gospodării cu o intensitate extrem de redusă a muncii.

(A) În categoria **în risc de sărăcie** sunt incluse persoane care au un venit disponibil echivalat situat sub pragul riscului de sărăcie, care este stabilit la 60% din mediana la nivel național a venitului disponibil (după transferurile sociale) per adult echivalent.

(B) Deprivarea materială acoperă indicatorii referitori la presiunea economică și bunurile de folosință îndelungată. **Persoanele care se confruntă cu deprivare materială severă** dispun de condiții de trai extrem de limitate din cauza lipsei resurselor, la care se înregistrează cel puțin 4 din cele 9 elemente de deprivare, respectiv nu își pot permite:

- 1) să plătească chiria sau facturile la utilități,
- 2) să asigure încălzirea adecvată a locuinței,
- 3) să facă față unor cheltuieli neprevăzute,
- 4) să mănânce carne, pește sau un echivalent proteic în fiecare zi,
- 5) o săptămână de vacanță departe de casă,
- 6) un autoturism,
- 7) o mașină de spălat,
- 8) un TV color,
- 9) un telefon.

(C) **Persoanele care trăiesc în gospodării cu o intensitate extrem de redusă a muncii** sunt cele cu vârsta cuprinsă între 0-59 ani care locuiesc în gospodării în care adulții (cu vârsta între 18-59 ani) au lucrat în anul anterior la mai puțin de 20% din potențialul lor total.

NOTĂ: Solicitantul are obligația de a justifica încadrarea persoanelor din grupul țintă în cel puțin una dintre cele 3 situații enumerate mai sus.

Persoanele din comunitățile marginalizate aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială care nu au acte de identitate, dar locuiesc în teritoriul SDL, precum și persoanele fără adăpost (inclusiv copii și tineri) care se află în raza teritoriului SDL, vor reprezenta grup țintă eligibil dacă se constată că trăiesc în una din zonele cuprinse în teritoriu (declarație pe propria răspundere).

O persoană care face parte din grupul țintă persoane aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială poate fi încadrată în una din următoarele categorii, de exemplu:

- persoane adulte șomere sau inactive;
- persoane care nu au acte de identitate (inclusiv copii fără CNP);
- persoane cu dizabilități (persoanele cu dizabilități includ acele persoane care au deficiențe fizice, mentale, intelectuale sau senzoriale de durată, deficiențe care, în interacțiune cu diverse bariere, pot îngreuna participarea deplină și efectivă a persoanelor în societate, în condiții de egalitate cu ceilalți. (<http://anpd.gov.ro/web/wp-content/uploads/2016/09/MO-nr-737Bis-din-22-septembrie-2016.pdf>))
- persoane vârstnice aflate în situații de dependență, mai ales persoanele vârstnice care locuiesc singure și/sau nu sunt autonome și nu beneficiază de sprijin în gospodărie;
- copii în situații de dificultate (ex. antepreșcolari/preșcolari/ elevi, în special copii din grupurile vulnerabile, cu accent pe copiii aparținând minorității roma, copiii cu dizabilități și cu nevoi educaționale speciale, copiii din comunitățile dezavantajate socio-economic⁴, copiii din familii cu 3 sau mai mulți copii sau din familii monoparentale, copiii

⁴ Această categorie de grup țintă vizează măsurile care urmăresc creșterea accesului și participării la educația timpurie/ învățământ primar și secundar și reducerea părăsirii timpurii a școlii.

cu unul sau ambii părinți în mobilitate în afara localității de domiciliu (mai ales copiii care se confruntă cu separarea pe termen lung de părinții lor plecați la muncă în străinătate), copii în cazul cărora unul sau mai mulți adulți din gospodărie sunt privați de libertate sau sunt în supravegherea serviciilor de probațiune, copiii care au părăsit școala pentru a munci (inclusiv în gospodărie), copiii care nu au fost înscriși la școală, care au abandonat sau au părăsit timpuriu școala etc.), mame minore, adolescenți cu comportamente la risc, copii și tineri ai străzii;

- tinerii care au părăsit instituțiile de tip rezidențial;
- adulți cu unul sau mai mulți copii în sistemul de protecție specială;
- părinți/ tutori/ îngrijitori informali ai antepreșcolarilor/preșcolarilor/elevilor cu risc de părăsire timpurie a școlii;
- persoane care au părăsit de timpuriu școala și care participă la programe de tip a doua șansă, din categoriile:
 - tineri cu vârsta cuprinsă între 12-16 ani care au depășit cu cel puțin 4 ani vârsta corespunzătoare clasei neabsolvite;
 - tineri cu vârsta cuprinsă între 16-24 ani care au un loc de muncă dar care nu au absolvit învățământul obligatoriu;
 - adulți cu vârsta cuprinsă între 25-64 ani care nu au absolvit învățământul obligatoriu;
- familiile fără o situație clară cu privire la actele de proprietate asupra locuinței și/sau terenului pe care locuiesc, precum și persoanele fără adăpost;
- copii/ tineri/ adulți/ vârstnici cu probleme de sănătate mintală, cu măsură de protecție specială etc.;
- victime ale violenței domestice și familiile cu risc de violență domestică, victime ale traficului de persoane.

O persoană nu poate fi încadrată din punct de vedere a eligibilității decât într-o singură categorie eligibilă. Apartenența la grupul țintă se va realiza la intrarea în operațiune/ proiect (data la care persoana va beneficia pentru prima dată de sprijinul oferit prin proiect) prin semnarea unei declarații a persoanei din grupul țintă și/ sau prin atașarea de documente doveditoare pentru situația vizată (după caz).

Persoanele care aparțin altor grupuri vulnerabile (persoanele fără adăpost, persoanele care suferă de forme de dependență (alcool, substanțe interzise etc.), victime ale violenței domestice, victime ale traficului de ființe umane, persoanele private de libertate sau aflate în perioada de probațiune, foștii deținuți, tineri peste 18 ani care părăsesc sistemul instituționalizat de protecție a copilului) reprezintă grup țintă eligibil în cadrul prezentului apel de propuneri de proiecte numai în măsura în care pot fi încadrate într-una din categoriile de mai sus și în măsura în care pot fi încadrate în categoria persoane aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială.

Beneficiarii de finanțare nerambursabilă au obligația de a respecta prevederile Regulamentului nr. 679 din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor

cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date (Regulamentul general privind protecția datelor), precum și prevederile Directivei 2002/58/CE privind prelucrarea datelor personale și protejarea confidențialității în sectorul comunicațiilor publice (Directiva asupra confidențialității și comunicațiilor electronice), transpusă în legislația națională prin Legea nr. 506/2004 privind prelucrarea datelor cu caracter personal și protecția vieții private în sectorul comunicațiilor electronice, cu modificările și completările ulterioare. Astfel, participanții la activitățile proiectului vor fi informați despre obligativitatea de a furniza datele lor personale și despre faptul că datele lor personale vor fi prelucrate în aplicațiile electronice SMIS/MySMIS, în toate fazele de evaluare/ contractare/ implementare/ susținabilitate a proiectului, cu respectarea dispozițiilor legale menționate. Beneficiarii trebuie să facă dovada că au obținut consimțământul pentru prelucrarea datelor cu caracter personal de la fiecare participant, în conformitate cu prevederile legale menționate. Depunerea cererii de finanțare reprezintă un angajament ferm privind acordul solicitantului în nume propriu și/sau pentru interpuși, cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal procesate în evaluarea proiectului.

NOTĂ: Numărul minim obligatoriu pentru grupul țintă de persoane aflate în risc de sărăcie și excluziune socială din comunitățile marginalizate care beneficiază de servicii integrate va fi stabilit de către fiecare GAL în conformitate cu țintele asumate prin SDL-ul aprobat.

ATENȚIE! Luând în considerare eventuala mobilitate a grupului țintă, este recomandat ca proiectul să conțină măsuri de atenuare a acestui risc.

Deși subvențiile pentru ucenicie, stagii și angajare, acordate în baza Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 60 din 5 iulie 2018 pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul forței de muncă, nu sunt bugetate prin prezentele apeluri, persoanele care beneficiază în cadrul proiectului de măsuri acordate în cadrul Activității 1 vor fi cuantificate corespunzător în cadrul secțiunilor Grup țintă și Indicatori specifici de program.

1.7. Indicatori specifici de program

Indicatorii aferenți proiectului contribuie la atingerea țăintelor indicatorilor relevanți aferenți POCU din cadrul SDL aprobată/modificată.

Fiecare cerere de finanțare va include indicatori de realizare și indicatori de rezultat imediat, conform fișei de proiect selectată în cadrul apelului specific lansat de GAL în baza SDL aprobată. Tipologia indicatorilor de realizare și a indicatorilor de rezultat imediat aplicabilă fiecărei fișe de proiect, precum și țăintele minime ale ambelor tipuri de indicatori sunt cele stabilite de GAL prin ghidul specific de la nivel de SDL, în funcție de specificul intervenției/intervențiilor finanțate.

Definițiile tuturor indicatorilor de realizare (4S168, 4S169, 4S170) și ale tuturor indicatorilor de rezultat imediat (4S164, 4S165, 4S166, 4S167) se regăsesc în Anexa 1 - Definițiile indicatorilor de rezultat și realizare - ghidul solicitantului – condiții specifice OS 5.1.

Ca regulă generală, pentru fiecare indicator de realizare și pentru fiecare indicator de rezultat imediat, totalul ȋntelilor asumate prin fișele de proiect POCU trebuie să asigure atingerea ȋntelilor pentru indicatorii de realizare și rezultat POCU din SDL aprobată/modificată.

În mod specific, totalul valorilor asumate pentru indicatorul 4S165 din fișele de proiect POCU selectate de GAL în vederea finanțării și avizate de CCS restrâns trebuie să asigure atingerea ȋntei minime obligatorii de 25% din numărul persoanelor care beneficiază de măsuri de ocupare la nivelul intervenȋiilor POCU din cadrul SDL aprobată.

Raportarea indicatorilor

Conform Regulamentului (UE) nr. 1304/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 privind Fondul social european și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1081/2006 al Consiliului, „Participantȋ” sunt persoanele care *beneficiază în mod direct de o intervenȋie din FSE, care pot fi identificate și cărora li se pot solicita caracteristicile, și pentru care sunt angajate cheltuieli specifice. Alte persoane nu vor fi clasificate ca participanȋ.*

Solicitantul va avea obligaȋia raportării indicatorilor comuni, având în vedere prevederile Regulamentului (UE) nr. 1304/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 privind Fondul social european și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1081/2006 al Consiliului, art. 5: *”Toȋi indicatorii comuni de realizare și de rezultat trebuie raportaȋi pentru toate priorităȋile de investiȋii”.*

Toate datele aferente indicatorilor privind participanȋii trebuie raportate conform atributelor menȋionate în anexa I a Regulamentului (UE) nr. 1304/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 privind Fondul social european și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1081/2006 al Consiliului).

În vederea dezvoltării unui mecanism fiabil de monitorizare a indicatorilor vizaȋi de proiect care să asigure furnizarea de date privind statusul atingerii ȋntelilor propuse, beneficiarul are obligaȋia de a încărca LUNAR în sistemul informatic, informaȋiile aferente procesului de monitorizare.

1.8. Alocarea financiară stabilită pentru apelul de proiecte

În cadrul prezentelor apeluri lansate în contextul Axei Prioritare 5, PI 9.vi, OS 5.1 din cadrul Programului Operaȋional Capital Uman 2014-2020, bugetul alocat corespunde totalului bugetelor SDL aprobate pentru regiuni mai puțin dezvoltate și pentru regiunea dezvoltată București-Ilfov și este de 81.200.277,55 euro (contribuȋia UE+ contribuȋia naȋională) la nivelul categoriilor de regiuni după cum urmează:

Tabelul 3. Buget alocat la nivelul categoriilor de regiuni

Regiuni	Contribuȋia UE (euro)	Contribuȋia naȋională (euro)	Total finanțare

	95% regiuni mai puțin dezvoltate și 90 % regiunea dezvoltată	5% regiuni mai puțin dezvoltate și 10 % regiunea dezvoltată	(contribuția UE+contribuția națională) - euro
Regiuni mai puțin dezvoltate (7 regiuni): Nord-Est, Nord-Vest, Vest, Sud-Vest Oltenia, Centru, Sud-Est și Sud-Muntenia	74.866.101,42	3.940.321,13	78.806.422,55
Regiunea dezvoltată (București-Ilfov)	2.154.469,5	239.385,5	2.393.855

Cursul de schimb care va fi utilizat pentru stabilirea valorii apelurilor este cursul Inforeuro aferent lunii lansării apelului POCU OS 5.1.

1.9. Valoarea maximă a proiectului, rata de cofinanțare

1.9.1. Valoarea maximă a proiectului

În cadrul acestui apel, vor fi finanțate proiecte cu o valoare minimă de 101.000 euro. GAL-ul va stabili prin ghidurile solicitantului pentru intervențiile POCU o valoare minimă mai mare de 101.000 euro a fișelor de proiect; de asemenea, poate stabili o valoare maximă pentru acestea.

Fișele de proiect și cererile de finanțare cu o valoare mai mică de 101.000 euro vor fi respinse.

Pentru cheltuielile directe, bugetul proiectului va fi fundamentat pe bază de costuri reale, aferente fiecărei activități.

1.9.2. Contribuția națională publică și contribuția națională privată

A. Contribuția solicitantului/partenerului pentru cheltuielile care nu fac obiectul schemei de ajutor de minimis

Contribuția eligibilă minimă a solicitantului/partenerului în cadrul proiectelor POCU reprezintă procentul din valoarea totală eligibilă a proiectului propusă, care va fi suportat de solicitant și de fiecare dintre parteneri în cazul proiectelor depuse în parteneriat.

Vă rugăm să consultați secțiunea 4.3.1. Cofinanțarea proprie minimă a beneficiarului din cadrul documentului *Orientări privind accesarea finanțărilor în cadrul Programului Operațional Capital Uman 2014-2020*.

NOTĂ: În situația în care un beneficiar/partener "Persoană juridică de drept privat fără scop patrimonial" își stabilește o contribuție proprie alta decât "0", procentele de cofinanțare FSE și BS pentru această entitate se vor aplica la valoarea rezultată din diferența dintre valoarea totală eligibilă gestionată de beneficiar/partenerul în cauză și contribuția proprie asumată de acesta.

Pe parcursul implementării proiectului, cheltuielile considerate neeligibile, dar necesare derulării proiectului vor fi suportate de către beneficiar.

B. Contribuția solicitantului/partenerilor pentru cheltuielile care fac obiectul schemei de ajutor de minimis

Contribuția eligibilă minimă a solicitantului și partenerilor, după caz, pentru cheltuielile care fac obiectul schemei de ajutor de minimis, din totalul costurilor eligibile, este 0.

CAPITOLUL 2. Reguli pentru acordarea finanțării

2.1 Eligibilitatea solicitantului/partenerilor – condiții generale și condiții specifice

Se va avea în vedere capitolul 1.4 *Tipurile de solicitanți/parteneri eligibili* din prezentul ghid.

Pentru propunerile de proiecte care vizează Activitatea 4: **Sprijin pentru creșterea accesului și participării la educație**: educația timpurie (de nivel antepreșcolar și preșcolar), învățământ primar și secundar, inclusiv a doua șansă și reducerea părăsirii timpurii a școlii, este obligatorie participarea în proiect a unei instituții publice de învățământ acreditate din rețeaua națională (ISCED 0-2) din județul de unde se află comunitatea marginalizată.

NOTĂ: La nivelul tuturor apelurilor lansate de un GAL pentru intervențiile POCU din cadrul SDL aprobată, o entitate cu personalitate juridică nu poate participa în mai mult de 5 proiecte, indiferent de calitatea sa de partener sau solicitant. În cazul în care este identificat ca participând la mai mult de 5 proiecte, toate proiectele identificate cu acea entitate juridică participantă vor fi respinse.

Capacitatea financiară

Solicitantul și partenerii trebuie să demonstreze capacitatea financiară, în conformitate cu prevederile *Orientărilor privind accesarea finanțărilor în cadrul POCU 2014-2020*, cap 4.1.

2.2. Eligibilitatea proiectului și activităților – condiții generale și specifice

Pentru a putea beneficia de finanțare în cadrul POCU, proiectul propus trebuie să îndeplinească cumulativ următoarele condiții:

- Proiectul propus spre finanțare (aceleași activități, pentru aceiași membri ai grupului țintă) NU a mai beneficiat de sprijin financiar din fonduri nerambursabile (evitarea dublei finanțări);
- Proiectul propus spre finanțare NU este încheiat în mod fizic sau implementat integral înainte de depunerea cererii de finanțare la autoritatea de management, indiferent dacă toate plățile aferente au fost efectuate de către solicitant (art. 65, alin (6) din Reg. 1303/2013);
- Tipul de proiect se încadrează din punct de vedere al eligibilității în intervenția/intervențiile din cadrul SDL aprobate;
- Activitățile proiectului se încadrează în Programul Operațional (axa prioritară,

prioritatea de investiții, obiectivul specific, tipurile de măsuri) conform specificului de finanțare stabilit în prezentul Ghid.

- Grupul țintă al proiectului propus se încadrează în categoriile eligibile și țintele minime ale indicatorilor specifici de realizare și de rezultat imediat menționate în SDL aprobată;
- Valoarea proiectului și contribuția financiară solicitată se încadrează în limitele stabilite în prezentul Ghid; Valoarea ajutorului de stat/de minimis trebuie să respecte limita maximă din Ghidul Solicitantului - Condiții Specifice;
- Durata de implementare a proiectului propus nu trebuie să depășească 31 Decembrie 2023;
- Bugetul proiectului propus trebuie să se încadreze în limitele de buget stabilite prin Ghidul GAL (se va verifica prin fișa de proiect selectată de GAL și avizată de CCS restrâns) și să respecte rata de cofinanțare (nerambursabilă, buget național și contribuție proprie) stabilită prin Ghidul Solicitantului – Condiții Specifice OS 5.1.;
- Cheltuielile prevăzute la capitolul de cheltuieli eligibile sunt conforme cu cele prevăzute în capitolul 2.3. Eligibilitatea cheltuielilor din prezentul Ghid al Solicitantului - Condiții Specifice OS 5.1;
- Proiectul trebuie să cuprindă, în cadrul activității de informare și publicitate, măsurile minime prevăzute în Orientările privind accesarea finanțărilor în cadrul POCU 2014-2020.

Evitarea dublei finanțări

Se va avea în vedere capitolul relevant (cap. 3.2) din *Orientări privind oportunitățile de finanțare în cadrul POCU 2014-2020* și Declarația cu privire la evitarea dublei finanțări – Formular 3 din Documentul Unic pentru verificarea Conformității Administrative și a Eligibilității (DUCAE) anexă la *Orientări privind accesarea finanțărilor în cadrul Programului Operațional Capital Uman 2014-2020*.

2.3. Eligibilitatea cheltuielilor

Încadrarea cheltuielilor eligibile în cadrul acestei cereri de propuneri de proiecte se realizează după cum urmează:

Tabelul 4. Încadrarea cheltuielilor eligibile

Cheltuieli directe Cheltuielile eligibile directe reprezintă cheltuieli care pot fi atribuite unei anumite activități individuale din cadrul proiectului și pentru care este demonstrată legătura cu activitatea/ sub activitatea în cauză			
	Categorie MySMIS	Subcategorie MySMIS	Subcategoria (descrierea cheltuielii) conține:
Cheltuielile eligibile directe care nu intră sub	9-Cheltuieli aferente managementului de proiect	23-Cheltuieli salariale cu managerul de proiect	- Salariu manager de proiect.

incidența ajutorului de minimis	25- Cheltuieli salariale	83-Cheltuieli salariale cu personalul implicat în implementarea proiectului (în derularea activităților, altele decât management de proiect)	- Salarii pentru personalul implicat în implementarea proiectului (în derularea activităților, altele decât management de proiect).
		164-Contribuții sociale aferente cheltuielilor salariale și cheltuielilor asimilate acestora (contribuții angajați și angajatori)	- Contribuții sociale aferente cheltuielilor salariale și cheltuielilor asimilate acestora (contribuții angajați și angajatori)* *În această subcategorie se includ: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Contribuții angajat și angajator pentru manager de proiect ▪ Contribuții angajați și angajatori pentru personalul implicat în implementarea proiectului altele decât management de proiect. ▪ Contribuții și taxe aferente contractelor de antrepriză
		87 - Onorarii/venituri asimilate salariilor pentru experți proprii/cooptati	- Onorarii/venituri asimilate salariilor pentru experți proprii/cooptati - Contracte de antrepriză
	27- Cheltuieli cu deplasarea	98- Cheltuieli cu deplasarea pentru personal propriu și experți implicați în implementarea proiectului	- Cheltuieli pentru cazare - Cheltuieli cu diurna personalului propriu - Cheltuieli pentru transportul persoanelor (inclusiv transportul efectuat cu mijloacele de transport în comun sau taxi, gară, autogară sau port și locul delegării ori locul de cazare, precum și transportul efectuat pe distanța dintre locul de cazare și locul delegării) - Taxe și asigurări de călătorie și asigurări medicale aferente deplasării
		97-Cheltuieli cu deplasarea pentru participanți - grup țintă	- Cheltuieli pentru cazare - Cheltuieli pentru transportul persoanelor (inclusiv transportul efectuat cu mijloacele de transport în comun sau taxi, la și de la aeroport, gară, autogară sau port și locul delegării ori locul de cazare, precum și transportul efectuat pe distanța dintre locul de cazare și locul delegării) - Taxe și asigurări de călătorie și asigurări medicale aferente deplasării
	29- Cheltuieli cu servicii	100-Cheltuieli pentru consultanță și expertiză, inclusiv pentru elaborare PMUD	- Cheltuielile aferente pregătirii documentației de licitație, organizării și derulării procedurilor de achiziție publică efectuate în cadrul proiectului. - Cheltuieli aferente diverselor achiziții de servicii specializate, pentru care beneficiarul nu are expertiza necesară (ex. formare profesională, consiliere profesională, consultanță antreprenorială, servicii medicale aferente grupului țintă în vederea participării la programele de formare profesională etc.).

		104-Cheltuieli cu servicii pentru organizarea de evenimente și cursuri de formare	<p>Cheltuielile efectuate pentru organizare de evenimente de genul conferințe (altele decât cele pentru informare și comunicare), cursuri de instruire, seminarii, mese rotunde, ateliere de lucru, cursuri de formare care pot include:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Cheltuieli pentru cazare, masă, transport; - Cheltuieli pentru taxe și asigurări ale persoanelor din grupul țintă și a altor persoane care participă/contribuie la realizarea activităților proiectului; - Cheltuieli pentru închiriere sală, echipamente/dotări; - Cheltuieli pentru onorarii aferente lectorilor/moderatorilor/vorbitorilor cheie în cadrul unui eveniment, precum și persoane care participă/contribuie la realizarea evenimentului; - Cheltuieli cu servicii de formare; - Cheltuieli pentru servicii de traducere și interpretariat aferente activităților realizate; - Cheltuieli pentru editare/tipărire/multiplicare materiale pentru evenimente; - Servicii de catering; - Servicii de sonorizare. - Servicii de transport de materiale și echipamente
		106 - cheltuieli cu servicii IT, de dezvoltare/actualizare aplicații, configurare baze de date, migrare structuri de date etc.	Cheltuielile pentru servicii informatice și de comunicații: dezvoltare, întreținere, actualizare aplicații informatice, configurare și implementare baze de date, migrare și integrare structuri de date existente, dezvoltare website/portal
11-Cheltuieli cu taxe/abonamente/ cotizații/ acorduri/ autorizații necesare pentru implementarea proiectului	32-Cheltuieli cu taxe/abonamente /cotizații/acorduri / autorizații necesare pentru implementarea proiectului		<ul style="list-style-type: none"> - Cheltuielile pentru achiziția de publicații/abonamente la publicații, cărți relevante pentru obiectul de activitate al beneficiarului, în format tipărit și/sau electronic, precum și cotizațiile pentru participarea la asociații. - Achiziționare de reviste de specialitate, materiale educaționale relevante pentru operațiune, în format tipărit, audio și/ sau electronic; - Taxe de eliberare a certificatelor de calificare/ absolvire; - Taxe de participare la programe de formare/ educație; - Taxe eliberare documente de stare civilă, documente de identitate etc; - Cheltuielile aferente garanțiilor oferite de bănci sau alte instituții financiare; - Taxe notariale; - Taxe cercetare specialitate - Taxa de autorizare a cursurilor (ANC)
21-Cheltuieli cu achiziția de active fixe corporale (altele decât	70-Cheltuieli cu achiziția de materii prime, materiale consumabile și alte produse similare necesare proiectului		<ul style="list-style-type: none"> - Materiale consumabile - Cheltuieli cu materii prime și materiale necesare derulării cursurilor practice - Materiale direct atribuibile susținerii activităților de educație și formare - Papetărie - Cheltuieli cu materialele auxiliare - Cheltuieli cu materialele pentru ambalat

	terenuri și imobile), obiecte de inventar, materii prime și materiale, inclusiv materiale consumabile		<ul style="list-style-type: none"> - Cheltuieli cu alte materiale consumabile; - Multiplicare
	23-Cheltuieli cu hrana	81-Cheltuieli cu hrana	<ul style="list-style-type: none"> - Cheltuieli cu hrana pentru participanți (grup țintă) și alți participanți la activitățile proiectului
	43-Cheltuieli pentru asigurarea utilităților necesare funcționării structurilor operaționale în cadrul proiectului	165-Cheltuieli pentru asigurarea utilităților necesare structurii	<ul style="list-style-type: none"> - Utilități: <ul style="list-style-type: none"> ▪ apă și canalizare ▪ servicii de salubritate ▪ energie electrică ▪ energie termică și/sau gaze naturale - telefoane, fax, internet, acces la baze de date - Servicii poștale și/sau servicii curierat - Servicii de administrare a clădirilor: <ul style="list-style-type: none"> ▪ întreținerea curentă ▪ asigurarea securității clădirilor ▪ salubritate și igienizare - Servicii de întreținere și reparare echipamente și mijloace de transport: <ul style="list-style-type: none"> ▪ întreținere echipamente ▪ reparații echipamente ▪ întreținere mijloace de transport ▪ reparații mijloace de transport - Arhivare documente - Amortizare active - Cheltuieli financiare și juridice (notariale) - Prime de asigurare bunuri (mobile și imobile) - Prime de asigurare obligatorie auto (excluzând asigurarea CASCO) - Cheltuieli aferente deschiderii, gestionării și operării contului/conturilor bancare al/ale proiectului
	5-Cheltuieli cu închirierea, altele decât cele prevăzute la cheltuielile generale de administrație	9-Cheltuieli cu închirierea, altele decât cele prevăzute la cheltuielile generale de administrație	<ul style="list-style-type: none"> - Închiriere sedii, inclusiv depozite - Închiriere spații pentru desfășurarea diverselor activități ale operațiunii - Închiriere echipamente - Închiriere vehicule - Închiriere diverse bunuri
	4-Cheltuieli de leasing	8-Cheltuieli de leasing fără achiziție	<ul style="list-style-type: none"> - Rate de leasing plătite de utilizatorul de leasing pentru: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Echipamente ▪ Vehicule

	26- Cheltuieli cu subvenții/b urse/premii	91-Subvenții	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Diverse bunuri mobile și imobile - Subvenții (ajutoare, premii) acordate pentru copii și elevi, inclusiv ca măsuri de acompaniere - Subvenții (ajutoare, premii) pentru cursanți pe perioada derulării cursurilor
		94-Burse	- Burse sociale
		95-Premii	- Premii în cadrul unor concursuri
	28- Cheltuieli de tip FEDR	161-cheltuieli cu constructii, inclusiv reabilitare/modernizare clădiri	<ul style="list-style-type: none"> - Reabilitare/ modernizare clădiri/ condiții de locuire, inclusiv accesibilizarea clădirilor/ inclusiv a spatiilor interioare pentru persoane cu dizabilități (de exemplu toalete accesibilizate). Toate lucrările de accesibilizare trebuie să fie efectuate în conformitate cu Normativul tehnic NP051 - Instalații tehnice - Echipamente tehnologice (mașini, utilaje și instalații de lucru) - Utilaje și echipamente tehnologice și funcționale - Alte echipamente și dotări: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Echipamente de calcul și echipamente periferice de calcul ▪ Cablare rețea internă ▪ Achiziționare și instalare de sisteme și echipamente pentru persoane cu dizabilități ▪ Mobilier, birotică, echipamente de protecție a valorilor umane și materiale ▪ Sisteme de protecție, alarmare și acces, PSI ▪ Electrocasnice și electronice ▪ Obiecte sanitare ▪ Alte cheltuieli pentru investiții - Cheltuieli pentru avize, acorduri, autorizații: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Taxe pentru obținerea/ prelungirea valabilității certificatului de urbanism; - Obținerea avizelor și acordurilor pentru racorduri și branșamente la rețelele publice de apă, canalizare, gaze, termoficare, energie electrică, telefonie; - Obținerea acordului de mediu; - Obținerea avizului PSI; - Obținerea avizelor sanitare de funcționare. - Cheltuieli privind proiectarea și ingineria: - Elaborarea tuturor fazelor de proiectare (studiu de fezabilitate, studiu de fezabilitate, proiect tehnic, detalii de execuție); - Plata verificării tehnice a proiectului; - Elaborarea documentațiilor necesare obținerii acordurilor, avizelor și autorizațiilor aferente obiectivului de investiții, documentații ce stau la baza emiterii avizelor și acordurilor impuse prin certificatul de urbanism, documentații urbanistice, studii de impact, studii/expertize de amplasament; - Cheltuieli pentru elaborarea studiilor de teren: studii geotehnice, geologice, hidrologice, hidrogeotehnice, fotogrammetrice, topografice și de stabilitate a terenului. - Cheltuieli pentru lucrări de construcții și instalații aferente organizării de șantier <ul style="list-style-type: none"> ▪ Cheltuieli conexe organizării de șantier.

			<ul style="list-style-type: none"> - Cheltuieli pentru asigurarea utilităților și/sau reabilitarea și modernizarea utilităților: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Alimentare cu apă, canalizare; ▪ Alimentare cu gaze naturale; ▪ Agent termic; ▪ Căi de acces; ▪ Facilități de acces pentru persoane cu dizabilități; - Energie electrică.
Cheltuieli directe Cheltuielile eligibile directe reprezintă cheltuieli care pot fi atribuite unei anumite activități individuale din cadrul proiectului și pentru care este demonstrată legătura cu activitatea în cauză			
Cheltuieli eligibile directe care intră sub incidența ajutorului de minimis	26-Cheltuieli cu subvenții/ burse/ premii/ ajutoare	159-Subvenții pentru înființarea unei afaceri (antreprenoriat)	<ul style="list-style-type: none"> - Subvenții (micro-granturi) pentru înființarea unei afaceri (antreprenoriat).
Cheltuieli indirecte Cheltuielile eligibile indirecte reprezintă cheltuielile efectuate pentru funcționarea de ansamblu a proiectului și nu pot fi atribuite direct unei anumite activități.			
	Categorie MySMIS	Subcategorie MySMIS	Subcategoria (descrierea cheltuielii) conține:
Cheltuieli eligibile indirecte care nu intră sub incidența ajutorului de minimis	44-Cheltuieli indirecte conform art. 68	166-Cheltuieli indirecte conform art. 68	<ul style="list-style-type: none"> - Salarii aferente experților suport pentru activitatea managerului de proiect - Salarii aferente personalului administrativ și auxiliar - Contribuții sociale aferente cheltuielilor salariale și cheltuielilor asimilate acestora (contribuții angajați și angajatori). - Chirie sediu administrativ al proiectului - Plata serviciilor pentru medicina muncii, prevenirea și stingerea incendiilor, sănătatea și securitatea în muncă pentru personalul propriu - Utilități: <ul style="list-style-type: none"> a) apă și canalizare b) servicii de salubritate c) energie electrică d) energie termică și/sau gaze naturale e) telefoane, fax, internet, acces la baze de date f) servicii poștale și/sau servicii curierat - Servicii de administrare a clădirilor: <ul style="list-style-type: none"> a) întreținerea curentă b) asigurarea securității clădirilor c) salubritate și igienizare - Servicii de întreținere și reparare echipamente și mijloace de transport: <ul style="list-style-type: none"> a) întreținere echipamente b) reparații echipamente c) întreținere mijloace de transport d) reparații mijloace de transport - Amortizare active

			<ul style="list-style-type: none"> ▪ Conectare la rețele informatice ▪ Arhivare documente ▪ Cheltuieli aferente procedurilor de achiziție - Multiplicare, cu excepția materialelor de informare și publicitate - cheltuielile aferente garanțiilor oferite de bănci sau alte instituții financiare - taxe notariale - abonamente la publicații de specialitate - Cheltuieli financiare și juridice (notariale): <ul style="list-style-type: none"> ▪ prime de asigurare bunuri (mobile și imobile) ▪ asigurarea medicală pentru călătoriile în străinătate, ▪ prime de asigurare obligatorie auto (excluzând asigurarea CASCO) ▪ d) cheltuieli aferente deschiderii, gestionării și operării contului/conturilor bancare al/ale proiectului <p>Materiale consumabile:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) cheltuieli cu materialele auxiliare b) cheltuieli cu materialele pentru ambalat c) cheltuieli cu alte materiale consumabile - producția materialelor publicitare și de informare - tipărirea/multiplicarea materialelor publicitare și de informare - difuzarea materialelor publicitare și de informare - dezvoltare/adaptare pagini web - închirierea de spațiu publicitar - alte activități de informare și publicitate - cheltuieli cu auditul achiziționat de beneficiar pentru proiect
<p>Lista cheltuielilor indirecte aferente proiectului este indicativă; solicitantul nu trebuie să fundamenteze cheltuielile indirecte în bugetul proiectului, aceste cheltuieli fiind stabilite ca rată forfetară de maxim 15% din costurile directe eligibile cu personalul (prin aplicarea articolului 68 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013). Pe parcursul implementării proiectului nu vi se vor solicita documente suport pentru justificarea cheltuielilor indirecte efectuate în cadrul proiectului, ci doar cu privire la costurile directe eligibile cu personalul.</p>			

Plafoane aplicate în cadrul măsurilor sprijinite prin proiect

Beneficiarul de finanțare nerambursabilă va urmări și va asigura respectarea următoarelor plafoane pe întreaga durată de implementare a proiectului, până la finalizarea acestuia.

Pentru activitatea principală 1: Sprijin pentru accesul și/sau menținerea pe piața muncii

a) Pentru implementarea cursurilor de calificare/recalificare de nivel 2 (360 ore), nivel 3 (720 ore) sau nivel 4 (1080 ore), decontarea cheltuielilor se realizează pe bază de bareme standard pentru costurile unitare⁵ (opțiuni simplificate privind costurile), după cum urmează:

Nivel curs calificare/ recalificare	Cost unitar/ participant	Documente suport solicitate la rambursare
nivel 2 (360 ore)	1324 lei	<ul style="list-style-type: none">• certificate de calificare profesională;• acte de identitate ale participanților la curs.
nivel 3 (720 ore)	2224 lei	
nivel 4 (1080 ore)	4101 lei	

NB: În aceste costuri unitare nu vor intra cheltuielile cu managementul de proiect și cheltuielile cu cazarea, transportul și hrana participanților. Acestea vor fi bugetate separat, ținând cont de Lista privind încadrarea cheltuielilor menționată în Tabelul 4. Încadrarea cheltuielilor eligibile.

NB: Solicitantul va bugeta cheltuielile pentru cursurile de nivel 2, 3 și 4 ținând cont de costurile unitare menționate anterior și de numărul de participanți la aceste tipuri de cursuri (număr de cursanți x cost unitar).

În bugetul proiectului nu se vor detalia cheltuielile care concură la formarea costului unitar / curs, respectiv nu se vor preciza cheltuielile din care este format costul unitar (cheltuieli salariale cu lectorii, cheltuieli cu contribuțiile sociale aferente salariilor lectorilor, materiale consumabile și materii prime necesare derulării modulelor de teorie și practică, închiriere săli de curs, cheltuieli indirecte).

În cazul în care în bugetul proiectului sunt evidențiate totuși, separat, cheltuielile salariale cu lectorii și contribuțiile sociale aferente salariilor lectorilor, în cadrul costului unitar – opțiuni simplificate, aceste cheltuieli nu se iau în considerare la calcularea cuantumului costurilor directe de personal.

În cazul în care în bugetul proiectului sunt evidențiate totuși, separat, cheltuieli indirecte, în cadrul costului unitar - opțiuni simplificate, aceste cheltuieli nu se iau în considerare la calcularea cuantumului cheltuielilor indirecte per total proiect.

⁵ Aceste bareme sunt stabilite în baza art 67, lit b din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 de stabilire a unor dispoziții comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime, precum și de stabilire a unor dispoziții generale privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1083/2006 al Consiliului

Pentru celelalte tipuri de programe de formare profesională (cursuri de inițiere, perfecționare sau specializare – organizate de furnizori de formare profesională autorizați) și/sau pentru activitatea de evaluare și certificare a competențelor profesionale obținute pe alte căi decât cele formale (defășurată în centre de evaluare autorizate), estimarea cheltuielilor și bugetarea acestora va fi efectuată de solicitant ținând cont de nivelul prețurilor existente pe piața de profil din România și de plafoanele din documentul Orientări privind accesarea finanțărilor în cadrul Programului Operațional Capital Uman 2014-2020.

b) Cuantumul maxim al subvenției este de 5 lei/oră acordat cursanților care participă la programe de formare (inițiere/ perfecționare/ specializare/ calificare/ recalificare).

Acordarea subvențiilor pentru participanții la programe de inițiere/ perfecționare/ specializare/ calificare/ recalificare este condiționată de participarea la întregul program de formare profesională, inclusiv la examenul final de evaluare.

În cazul în care cursantul abandonează programul de formare profesională pe parcursul derulării, acesta va fi obligat să returneze întreaga sumă primită ca subvenție până la momentul părăsirii programului. Excepția de la această regulă o constituie abandonarea/înteruperea participării din motive neimputabile cursantului și anume: concediile medicale, concediile maternale (în cazul sarcinii, lăuziei, concediului postnatal) și situațiile de forță majoră.

Subvenția lunară va fi calculată pentru fiecare cursant în parte în funcție de durata efectivă a programului de programe de inițiere/ perfecționare/ specializare/ calificare/ recalificare, și nu de durata maximă reglementată. Astfel:

- În cazul în care stagiul de pregătire practică aferent programului de formare profesională se derulează chiar la locul de muncă al cursantului, în timpul programului de lucru, subvenția lunară va fi acordată numai pentru perioada în care acesta participă la stagiul de pregătire teoretică, cu condiția ca angajatorul să fie furnizor autorizat sau să aibă un contract de prestări servicii cu un furnizor autorizat pentru acel program de formare.
- În cazul în care cursantului i se validează/ certifică competențe dobândite anterior, iar acesta nu parcurge integral toate modulele de pregătire aferente programului, subvenția lunară va fi acordată numai în perioada în care acesta participă efectiv la programul de formare profesională.

Pentru activitatea principală 2: Susținerea antreprenoriatului în cadrul comunității, inclusiv a ocupării pe cont-propriu

Subvenția maximă pentru un plan de afaceri aprobat este de: 25.000 euro⁶/ plan de afaceri/ firmă și va fi acordată în urma aprobării planurilor de afaceri și numai după ce persoanele fizice au beneficiat de sprijin pentru deschiderea unei afaceri (de exemplu consiliere/ consultanță/ mentorat/ formare profesională antreprenorială, sprijin pentru elaborare plan de afaceri etc., analiza și selectarea planurilor de afaceri viabile, suport în înființarea companiei).

⁶ Cursul inforeuro valabil în luna publicării în Monitorul Oficial a ordinului de aprobare a schemei de ajutor de minimis.

Pentru activitatea principală 4 - Sprijin pentru creșterea accesului și participării la educație: educația timpurie (de nivel antepreșcolar și preșcolar), învățământ primar și secundar, inclusiv a doua șansă și reducerea părăsirii timpurii a școlii)

Acordarea de subvenții se realizează în baza unei metodologii elaborate și aplicate de solicitant/partenerul responsabil cu implementarea acestei activități. Aceasta ar putea include condiționarea acordării subvenției în funcție de: rezultatele școlare îmbunătățite obținute pe perioada acordării sprijinului, număr diminuat de absențe nemotivate, de corigențe, eliminarea repetenției la persoane din grupul țintă, participarea în procent de 80% la activități extra curriculare dezvoltate/furnizate în proiect etc. Plafonul maxim al subvențiilor acordate pentru creșterea accesului și participării la educație este de 1800 RON de copil/ an. Această subvenție nu include cheltuielile cu hrană. Subvențiile care urmăresc creșterea accesului și participării la educație pot fi combinate cu premii și cheltuieli cu hrană.

Alte plafoane

Pentru alte categorii de cheltuieli, estimarea și bugetarea acestora va fi efectuată de solicitant ținând cont de nivelul prețurilor existente pe piața de profil din România și de plafoanele din documentul *Orientări privind accesarea finanțărilor în cadrul Programului Operațional Capital Uman 2014-2020*.

Reguli generale și specifice de decontare

Cu privire la eligibilitatea cheltuielilor pentru achiziția de echipamente și pentru închirieri și leasing, trebuie respectate și plafoanele stabilite prin ***Orientări privind oportunitățile de finanțare în cadrul Programului Operațional Capital Uman 2014-2020***.

În cadrul proiectului pot fi decontate cheltuieli plafonate procentual, după cum urmează:

- **Cheltuieli de tip FEDR:** maximum 10% din valoarea totală eligibilă a proiectului;
- **Cheltuielile indirecte** vor fi decontate ca finanțare forfetară de maxim 15% din costurile directe cu personalul, prin aplicarea articolului 68 alineatul (1) litera (b) din REGULAMENTUL (UE) NR. 1303/2013 AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI din 17 decembrie 2013 de stabilire a unor dispoziții comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime, precum și de stabilire a unor dispoziții generale privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1083/2006 al Consiliului.

CAPITOLUL 3. Completarea cererii de finanțare

Cererea de finanțare se va completa conform **Anexei 7: Instrucțiuni orientative privind completarea cererii de finanțare.**

CAPITOLUL 4. Procesul de evaluare și selecție a fișelor de proiecte și verificarea cererilor de finanțare depuse în sistemul MySMIS

Procesul de evaluare și selecție a fișelor de proiecte se va desfășura de către GAL, conform procedurilor proprii de evaluare și selecție. Ulterior selectării acestora de către GAL și avizării de către CCS restrâns beneficiarii fișelor de proiecte vor încarca în sistemul My SMIS cererile de finanțare aferente fișelor de proiecte selectate, conform prevederilor prezentului Ghid.

Verificarea cererilor de finanțare încărcate în mySMIS se efectuează în conformitate cu prevederile:

- documentului *Orientări privind accesarea finanțărilor în cadrul Programului Operațional Capital Uman 2014-2020*;
- documentului *Orientări pentru Grupurile de Acțiune Locală privind implementarea Strategiilor de Dezvoltare Locală la nivelul orașelor cu peste 20.000 de locuitori*;
- *Metodologiei de evaluare și selecție a proiectelor POCU*;
- Prezentului Ghid al Solicitantului Condiții specifice inclusiv anexele acestuia

CAPITOLUL 5. Depunerea și soluționarea contestațiilor

Procesul de soluționare a contestațiilor se desfășoară în conformitate cu prevederile documentului *Orientări privind accesarea finanțărilor în cadrul Programului Operațional Capital Uman 2014-2020* și cele ale *Metodologiei de verificare, evaluare și selecție a proiectelor POCU*.

CAPITOLUL 6. Contractarea proiectelor – descrierea procesului

Procesul de contractare se desfășoară în conformitate cu prevederile documentului *Orientări privind accesarea finanțărilor în cadrul Programului Operațional Capital Uman 2014-2020* și cele ale *Metodologiei de verificare, evaluare și selecție a proiectelor POCU*.

În etapa de contractare a proiectelor, Autoritatea de Management își rezervă dreptul de a semna contracte de finanțare pentru proiectele care au fost declarate admise ulterior etapei de verificare.

CAPITOLUL 7. Anexe

Anexa 1: Definițiile indicatorilor de rezultat și realizare - ghidul solicitantului – condiții specifice OS 5.1

Anexa 2: Grila de verificare a conformității administrative și a eligibilității

Anexa 3: Grila de verificare tehnică și financiară

Anexa 4: Declarație pe propria răspundere privind asumarea responsabilității pentru asigurarea sustenabilității măsurilor sprijinite

Anexa 5: Informații generale și exemple privind combaterea segregării

Anexa 6: Contract de subvenție

Anexa 7: Instrucțiuni orientative privind completarea cererii de finanțare